

- MNOGO BORACA, MNOGO I PITANJA
- VARA LI ZENA RADNU ORGANIZACIJU
- BRZE I UDOBNIJE
- SUSRET TRGOVINE I POTROŠACA
- JACI UVIJEK VIŠE IMA
- NEKA SVI ZNAJU ŠTA IMAMO
- DOJILO GA SEZDESET ZENA
- KUGINA KUĆA
- »MA ŠTA ČES TI MENI ZAPOVIDATI«
- ZA NJIH ZNAJU MNOGI, A MI NAJMANJE
- 900-GODINA ŠIBENIKA
- NESREĆA U PODINAMA
- TKO GRIJEŠI, TAJ I PLACA
- OBALE SU NAPOKON SPOJENE
- »ŠIBENIK« — »LEOTAR«

ŠIBENSKIŠI

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA OPĆINE ŠIBENIK

GOD. XIV — BROJ 706 — CIJENA 40 DINARA (0,40)

LIST IZLAZI SRIJEDOM

ŠIBENIK, 30. OŽUJKA 1966. GODINE

Čito
pokrovitelj
proslave

FILATELISTI KAO NIKAD

U toku prošle godine postiglo je filatelističko društvo »Šibenik« najuspješnije rezultate od svoga osnivanja, naročito na polju omasovljenja i priprema za predstojeću proslavu 900-godišnjice spomena grada.

Zahvaljujući aktivnosti nekoliko starijih članova, danas je u društvo uključeno više od pedeset pionira i omladinaca, a to je najveći uspjeh društva.

Glavna pažnja članova usmjerena je na pripreme za predstojeću proslavu grada. Početkom siječnja izdana je prva spomen-omotnica s prigodnim žigom, povodom stogodišnjice mjesne čitaonice. Treba spomenuti da je jedino filatelističko društvo, iako na skroman način, proslavilo tu značajnu kulturnu manifestaciju u našem gradu. Ovog će se ljeta i po-

dem prošle stogodišnjice čitaonice u Murteru pustiti u optičaj prigodna omotnica i žig, čija je upotreba predviđena za cijelo vrijeme proslave (od 29. VI do 29. IX 1966 godine).

Pored toga, prilikom otvaranja proslave 900 godišnjice spomena grada bit će na mjesnoj pošti u upotrebi prigodni žig, pa sve do kraja godine. Za tu priliku štampat će se posebne omotnice sa crtežom najstarijeg dijela grada.

Nakon niza upornih traženja, šibenski su filatelisti izborili od zajednice jugoslavenskih PTT pedeset i prigodnu marku povodom jubileja grada. Tom pri-

likom izdat će se i prva maksimum-karta. Svi su izgledi da će društvo u okviru proslave obilježiti i otvaranje mosta preko šibenskog zaljeva, pa i neke druge značajnije datume u toku jubileja.

Međutim, ono što će najviše obradovati ljubitelje filatelije u gradu — to je otvaranje filatelističke izložbe. Prva je u planu tokom ljeta — tj. prilikom puštanja u optičaj marke posvećene Šibeniku. Krajem godine, odnosno na dan oslobođenja grada, predviđena je drugo izložba. Za tu priliku su pozvana i društva iz Splita i Zadra.

M. M.

BROJKE O TRŽIŠNOJ INSPEKCIJI

U prošloj godini je inspekcija obavila 506 pregleda. Protiv prekršitelja propisa podneseno je 219 prijava, a radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti izdano je 87 rješenja. U istom razdoblju izrečeno je 47 mandatnih kazni, a iz prometa je uklonjeno robe u vrijednosti od milijun i 850 tisuća starih dinara, dok je više od 4 milijuna i 869 tisuća dinara oduzeto na ime razlike u cijeni prodane robe.

Sucu za prekršaje šibenske općine podnijeto je 190 prijava, a Okružnom javnom tužilaštvu 29 prijava o izvršenim krivičnim djelima i privrednim prestupima. Radi počinjenih prekršaja izrečeno je novčanih kazni u vrijednosti od 1,683 milijuna, a zbog privrednih prestupa 2,295 milijuna starih dinara. Tržišna inspekcija je predložila Javnom tužilaštvu, odnosno Privrednom sudu u Splitu oduzimanje nepravilno ostvarene imovinske koristi u iznosu od 1,315 milijuna dinara. Među učinjenim prekršajima najveći se broj odnosio na nepoštivanje propisa o cijenama. (jj)

SAMOPOSUŠIŽIVANJE I U SELIMA

Pripremajući se za turističku sezonu, trgovačka mreža šibenske općine poduzet će stanovite akcije kako bi opskrba gostiju tekla bez zastoja. Među ostalim, i u ovoj će se godini nastaviti s otvaranjem samouslužnih radnji u većim naseljima. Poput već uređenog objekta u Tijesnu, slične prodavaonice otvorit će se u Primoštenu, Murteru i Pirovcu, a na istaknutim punktovima postaviti će se kiosci za hladna jela i osvježavajuća pića, te razglednice, marke i suvenire.

Poljoprivredna zadruga iz Skradina priprema otvaranje prodavaonice prehrambenih artikala na slapovima Krke — za potrebe auto-kampista i prolaznih gostiju.

Sve postojeće radnje bit će bolje snabdjevene potrebnim količinama prehrambenih i industrijskih proizvoda, a naročito mesom, kruhom, voćem i povrćem. O tome se raspravljalo i na nedavno održanom sastanku predstavnika poljoprivrednih zadruga sa šibenskim trgovačkim poduzećima. (jj)

OSNIVAČKA SKUPŠTINA SAVEZA UDRUŽENJA BORACA NARODNOOSLOBODILAČKOG RATA OPĆINE ŠIBENIK

MNOGO BORACA, MNOGO I PITANJA

U dvorani Doma JNA održana je u subotu 26. o. m. osnivačka skupština Saveza udruženja boraca narodnooslobodilačkog rata šibenske općine, kojoj su, pored delegata i predstavnika društveno-političkih organizacija s područja komune, prisustvovali član Glavnog odbora SUBNOR-a Hrvatske Jakov Katušić i predstavnici Jugoslavenske narodne armije. Referat o radu boračke organizacije, ratnih vojnih invalida i rezervnih oficira i podoficira podnio je Melhior Udovičić. Nakon višesatne diskusije izabran je općinski odbor SUBNOR-a od 43 i nadzorni odbor od tri člana. S ove skupštine upućeni su pozdravni telegrami predsjedniku Republike drugu Titu i Glavnom odboru SUBNOR-a Hrvatske. Skupštinu je pozdravila grupa pionira šibenske općine, a zatim je minutom šutnje odana počast poginulim i umrlim članovima boračkih organizacija.

U uvodnom dijelu referata posebna mjesta dala su privrednoj reformi i njezinu odrazu na cjelokupni društveni život na području komune, s naročitim osvrtom na položaj boračkih organizacija. Uočene su izvjesne teškoće i nedostaci koji se tu i tamo pojavljuju, ali isto tako su zapaženi i napori da ih se što prije prebrodi. »Organizacija SUBNOR-a« — rečeno je u referatu — »trebala bi se više aktivirati na društveno-političkom i ekonomskom planu u okviru akcija koje provodi Socijalistički savez. Te se akcije svode na izradu tzv. malih ustava i društvenih planova, na održavanje zborova birača, na pošumljavanje i reorganizaciju poljoprivrednih zadruga. Te se aktivnosti također provode u objašnjavanju in-

tencija privredne reforme, u naporima za integraciona kretanja, za veću i efikasniju poljoprivrednu proizvodnju i za razvijanje kolektivne odgovornosti, te sprečavanja infiltracije nepoželjnih osoba na rukovodećim mjestima u privredi i društvenom životu komune«.

Govoreći o boračko-invalidskoj zaštiti, podnosilac referata je podvukao brigu boračke organizacije u saniranju materijalnih prilika svojih članova. No, još se uvijek priličan broj bivših boraca nalazi izvan radnog odnosa i rješavanju njihovih socijalnih problema treba pristupiti sa dužnom pažnjom. Na isti način prilazi se rješavanju stambenih pitanja. Na tom planu uloženi su veliki napori i znatna sredstva. Međutim, primijećeno je da se tom pitanju nije

jedinstveno prišlo, pa je otuda taj problem i dalje akutan za pojedine članove NOR-a. Tačno je i to da se sredstva iz općinskog stambenog fonda nisu dodjeljivala borcima NOR-a na selu. I upravo takvi, koji danas žive na selu, a nisu u radnom odnosu, nalaze se u vrlo nepovoljnim stambenim prilikama. Radi bržeg i efikasnijeg rješavanja toga pitanja u referatu se predlaže da novi odbor SUBNOR-a izradi pravilnik o dodjeli kredita i pravilnik o raspodjeli stanova, koji bi prethodno bili stavljeni na diskusiju svim članovima boračke organizacije.

Posebno mjesto u referatu dala je načinu rješavanja materijalnog položaja ratnih vojnih invalida. Samo u prošloj godini na invalidnine i invalidske dodatke isplaćeno je 397

milijuna dinara ili 38 milijuna više nego u 1964. godini. Uočena je također briga komune da putem stipendiranja školuje djecu umrlih ratnih vojnih invalida i djecu siromašnih boraca NOR-a.

I u diskusiji su socijalno-ekonomski problemi i način njihova rješavanja sagledani u svjetlu novih privrednih mjera, a to je bila osnovna karakteristika ove osnivačke konferencije, kako je to u svome izlaganju rekao drug Jakov Katušić, član Glavnog odbora SUBNOR-a Hrvatske. Osim što su iznijete izvjesne nepravilnosti kod priznavanja boračkog staža, centralno mjesto u diskusiji zauzimala su pitanja oko utvrđivanja statusa borca, rješavanja materijalnih i stambenih problema bivših boraca i žrtava fašističkog terora, kao i manifestacije koje će se organizirati u povodu 25-godišnjice narodne revolucije.

Jubilarna godišnjica revolucije treba da proteče u znaku obilježavanja historijskih događaja: podizanjem spomenika i spomen-ploča, posjetom istaknutim partizanskim punktovima, polaganjem vijenaca i upoznavanjem omladine s revolucionarnim zbivanjima u toku narodnooslobodilačkog rata. Na tome se, osim boračkih or-

GODINE KOJE SU POTRESLE SVIJET PRVI PROTIV HITLEROVA „NOVOG PORETKA“

Frije dvadeset i pet godina narod je rekao — NE!
Hitler se tada prvi put prenuo u svojoj vrtoglavoj trci manijaka da osvoji svijet.

Kako su tekli događaji koji su doveli do izdaje i pristupanja Jugoslavije Trojnom paktu?

Kako je mala zemlja ustala protiv nacističke halapljivosti u vrijeme kada su i velike sile saginjale svoja leđa pred nacističkom nemani?

Bilo je to ovako: Šest mjeseci prije »Münchena«, 11. ožujka 1938. godine Hitler je izvršio invaziju na Austriju. Kancelar Kurt von Schuschnigg se povlačio. Isto tako i predsjednik austrijske vlade Wilhelm Miklas. Dva dana kasnije novi kancelar Arthur Seyss-Inquart proklamirao je »političko i geografsko jedinstvo Austrije i Njemačke« (zloglasni Seyss-Inquart jedan je od jedanaestorice najviših Hitlerovih glavešina osuđenih u Nürnbergu. Pogubljen je 10. listopada 1946. godine).

Da bi se »spasio mir« i »obuzdao Hitler«, Francuska i Britanija 29. rujna 1938. godine u Münchenu potpisuju sa Hitlerom i Mussolinijem sporazum o komadanju Čehoslovačke (s francuske strane sporazum je potpisao predsjednik vlade Edouard Daladier, a sa britanske premijer Neville Chamberlain). Čehoslovačka vlada nije bila pozvana da bilo šta o tome kaže. Sudbina sudetske oblasti, pa i čitave Čehoslovačke, bila je tako zapečaćena. Nekoliko mjeseci kasnije (15. ožujka 1939) Hitler je ušao u Prag i proglasio Češku i Moravsku »njemačkim protektoratom« »München« je otada ušao u historiju — kao sinonim kapitulantske politike.

Iste godine dolazi na red i Poljska. Nakon inscenirane provokacije od strane njemačkih pograničnih organa (inscenirani napad na njemačku radio-stanicu), Hitler počinje invaziju Poljske, a njene zapadne dijelove direktno uključuje u njemački Reich. Drugi svjetski rat bio je time započet. Poljski narod je u njemu izgubio šest do sedam milijuna ljudi — relativno više od svih ostalih zemalja.

Bolenski vizionar Hitler već je u Evropi vidio svoj »novi poredak«. On ga je zato i formalno htio sankcionirati.

Njemačka, Italija i Japan potpisuju 27. rujna 1940. godine u Berlinu Trojni pakt. Prema odredbama toga pakta, vlade nacističke Njemačke, fašističke Italije i militarističkog Japana obavezuju se da će međusobno surađivati (!) »... u velikaazijskom istočnom prostoru i oblastima Evrope i da je njihov prvi zadatak da uspostave i održe novi poredak«.

Japan »priznaje i poštuje vodstvo Njemačke i Italije pri stvaranju novog poretka u Evropi«, a Njemačka i Italija »priznaju i poštuju vodstvo Japana pri stvaranju novog poretka u velikoazijskom području«.

Podjela svijeta nikada jasnije nije bila izrečena!
Jugoslavenska protunarodna vlada pristupa tome paktu 25. ožujka 1941. godine.

Ali, odlučan je bi revolt naroda.

Pod vodstvom Komunističke partije i druga Tita imali su narodi Jugoslavije smjelosti da Hitleru zalupe vrata i kažu — NE!

Znali su da će to značiti RAT.

Ali, i to je bilo bolje od sramne predaje.

Cvetkovića i Mačeka, koji su morali bježati, zamijenio je general Simović, međutim, nije značilo ništa. Deset dana nakon toga, šestog travnja, Hitler je napao i Jugoslaviju, ali je morao odgoditi napad na Sovjetski Savez.

I tako je još 27. marta svojim buntom i revoltom naš narod počeo borbu za ova naše sadašnje; borbu oružjem, borbu žrtvama, borbu za slobodu, za obnovu, za socijalizam!

Historija je zato i zabilježila: narod jedne male zemlje — Jugoslavije — među prvima je prije 25 godina ustao protiv Hitlerova »novog poretka«.

J. Celar

Za školstvo nešto malo više

Od ukupno raspoređenih prihoda budžeta šibenske općine za potrebe školstva je predviđeno povećanje od samo tri posto u odnosu na proteklu godinu, ili za 300 tisuća novih dinara. To je i premalo u odnosu na prihode koje će koristiti zdravstvena zaštita i državni organi.

Pomalo zvuči nelogično da se prihodi za zdravstvenu zaštitu povećavaju za čak 73 posto, a za rad državnih organa za

nju djece palih boraca, kao i da se više nego dosad uloženi napori na sistematskom prikupljanju historijske građe iz narodnooslobodilačke borbe, kako bi se na efikasniji način ona mogla predavati mladim pokoljenjima. (jj)

14 posto. Pored školstva, u priličnoj mjeri je zastopavljene još dvije oblasti: socijalno starenje i naučna i kulturno-prosvjetna djelatnost, iako bi ova posljednja oblast, s obzirom na proslavu grada, trebala u ovoj godini biti favorizirana.

O tome kojoj oblasti treba dati prioritet u korištenju budžetskih sredstava bilo je riječi i na zborovima birača koji su upravo održani. (jj)

KOMENTAR

VARALI ŽENA radnu organizaciju

Zapošljavanje ženske radne snage na našoj općini oduvijek je bilo otežano. Struktura privrede tome ne pogoduje. S vremenom je to pitanje postalo akutno i kad se radi o onima koje imaju stručnu spremu.

Tekstilna industrija apsorbirala je najviše ženske radne snage. U njoj danas vlada znatno slabija fluktuacija. Zarade su porasle i stanje se stabiliziralo. Ugostiteljstvo je također »opskrbljeno« ženskom radnom snagom. U građevinarstvu radi sve manji broj žena (poslovi koje po propisima žene i ne bi smjele obavljati!) Administracija je već odavno zasovičena i teži reduciranju personala.

Tako danas žene sve teže stupaju na posao, a i dio zaposlenih nije siguran koliko će na poslu ostati.

Se te dvije situacije žene se sve češće susreću. One u tome nisu jednake ni među sobom, a kamoli u odnosu na muškarce. Ovdje će biti riječi o »poli-

ti« nekih radnih organizacija prema ženama trudnicama.

Opće je poznata činjenica da trudna žena veoma teško nalazi zaposlenje ili ga — uopće ne nalazi! Osim toga, i kod otpuštanja radnica usljed smanjenja obujma poslovanja ili likvidacije radne organizacije ima primjera da na »udar« dolaze upravo trudne žene, umjesto da bude obratno. Umjesto da se one zaštite do maksimuma, jer im to garantira i Ustav i savezni i republički zakoni.

Začudujuće je i za svaku osudu da se žena kad stupa u radni odnos šalje na pregled — da liječnik-ginekolog ustanovi ili ne ustanovi njen graviditet. Takvi pregledi ponekad lišavaju ženu njena ljudskog dostojanstva i znače povredu materinstva.

Jer, šta na primjer znači primjedba: »Morate poći liječniku specijalisti da ustanovi niste li možda u drugom stanju?!« Ako se ustanovi da jeste, mnogi tu ženu neće primiti na posao. Tako je ona oštećena materijalno. Ili, šta znači ovo: žena je »prošla« na pregledu ali se kasnije uvidjelo da je ona — ipak trudna! Tada se za nju kaže da

je »prevarila« — radnu organizaciju!

Zabrinjava to što se neki ne ustručavaju da postupaju na takav način i što smatraju da »diskreaciono pravo« u zapošljavanju i otpuštanju žena s posla može ići tako daleko. O tome se raspravlja na sasvim »legalan« način, a to znaju i svi oni nadležni organi koji u svojoj djelatnosti imaju zapošljavanje, rad i radne odnose.

Čudnovato je da se na ženu koja je na porodiljnom dopustu ili koja radi skraćeno radno vrijeme često gleda prijetkom oko, kao na čovjeka koji »iskorištava« radnu organizaciju i rad drugih.

Da li se tu radi o »netoleranciji« i omalovažavanju propisa o trudnim ženama ili o otvorenoj samovolji? Bit će da ima od svega ponešto.

Ne treba shvatiti da je to samo prolazna pojava, jer je ona uhvatila maha i u mnogo širim razmjerima, pa se nedavno i u saveznim okvirima raspravljalo o tom pitanju. Izneseni su i neki drastični primjeri.

Zato je potrebno da se i ovdje kod nas taj nerazumni odnos prema ženama ispravi. J. Čelar

Još svega dva mjeseca dijeli nas od početka turističke sezone. U većini radnih organizacija šibenske općine vrše se obimne pripreme. Među rijetke radne organizacije koje su veoma studiozno pristupile svome poslu spada i šibenski »Autotransport«. O tome kako dočekuje prvi nalet gostiju i kakve sve novine priprema doznali smo iz razgovora kojeg je naš suradnik vodio sa Brankom Radečićem, rukovodiocem komercijalno-saobraćajnog sektora.

Na što ste skrenuli pažnju u pripremama za turističku sezonu?

— Iskustva iz proteklih godina o organiziranju prevoza putnika u turističkoj sezoni, zatim ukidanje povlastica u putničkom saobraćaju te povezivanje Šibenika mostom preko zaljeva otvorili su nam niz novih problema. U takvim uvjetima poslovanja mijenja se u cjelini odnos prevoznika — putnika i što se tiče »pristupačnih« cijena, brzine i komfora vozila, tako i sigurnosti saobraćaja i ostalih elemenata vezanih za prevoz.

Kod usklađivanja linija, odnosno prevoza koji stupa na snagu 1. lipnja, nastojali smo skratiti vrijeme prevoza na pojedinih relacijama, a isto tako povezati više linija, posebno onih na glavnim magistralnim putevima. Otvaranjem prodajnog mjesta u Dubrovniku, bo-

ljom organizacijom prodaje karata u Splitu i na turističkom području šibenske općine, te u većim centrima kao što su Rijeka, Zagreb, Beograd i Ljubljana putniku će biti omogućeno rezerviranje karata čak i za mjesec dana unaprijed. Pri tome smo posebno vodili računa o putniku iz Šibenika koji će lakše nego dosad doći do karata i rezervacije kako u pravcu Splita, Dubrovnika i Zadra, tako i do Rijeke, Ljubljane, Zagreba i Beograda. Naime, dosad su to bile pretežno tranzitne linije, pa je putnik morao »molliti« da ga se primi u vozilo ukoliko je bilo mjesta.

Otvarate li nove linije i s kakvim ćete vozim parkom raspologati?

— Nekoliko linija bit će prilagođeno novim uvjetima prevoza. Od početka turističke sezone uvest će se nova linija za Zagreb sa polaskom iz Šibenika u 20 i dolaskom u Zagreb u 5.45 sati. Ta autobusna pruga saobraćat će Jadranskom magistralom za razliku od dosadašnje dnevne linije koja je saobraćala preko Like. Povratak iz Zagreba određen je u 21, a dolazak u Šibenik u 6.30 sati.

Pruga će saobraćati preko Murtera, kojim gravitira velik broj turista iz Zagreba, a isto tako prevoz će se obavljati i za vrijeme Zagrebačkog veseljenja. Osim što će biti skraćeno vrijeme vožnje za dva sata, na noćnoj liniji za Ljubljana sa polaskom iz Splita neće doći ni do kakvih promjena.

Dosadašnja dnevna linija za Ljubljana s polaskom iz Šibenika prolongirana je iz Splita, a autobusne linije koje su saobraćale do Dubrovnika polaziti će iz Šibenika, a ne iz Zadra — kao što je dosad bilo. Na taj način bit će skraćen put do Dubrovnika za dva sata.

„AUTOTRANSPORT“ U TURISTIČKOJ SEZONI

Brže i udobnije

Vozni park bit će povećan sa šest novih vozila. Osim toga, dosad je na nekoliko vozila dovršena generalna reparatura, pa treba očekivati da će više od polovice voznog parka sačinjavati nova vozila. Nepravovremena isporuka novih vozila stvarala nam je teškoće, jer su pristizala u početku ili pak u jeku sezone. To nam je umnogome remetilo rad u korištenju kapaciteta i njihovu pravilnom raspoređivanju.

Da li nakon puštanja mosta u promet namjeravate proširiti autobusnu stanicu?

— Otvaranje mosta preko Šibenskog zaljeva otkriva niz unutrašnjih rezervi koje dosad nismo mogli koristiti, a to su u prvom redu troškovi korištenja trajekta, održavanje vozila izvan sjedišta poduzeća problema oko smještaja osoblja i niz drugih elemenata vezanih za takvu djelatnost. Ali, otvaranje mosta donosi i nove probleme: kako riješiti i gdje locirati gradsku i prigradsku autobusnu stanicu?

Cinjenica je da u sezoni dolazi vlakom u Šibenik i do 500 gostiju iz unutrašnjosti zemlje. S obzirom na pojačanu frekvenciju putnika na autobusnoj stanici, koja je inače usko grlo za međugradski saobraćaj, nadležnim organima smo predložili da se to pitanje riješi povlačenjem lučkih željezničkih tračnica do ulaznih vrata »Lutke«, kako bi se na tom prostoru izgradio odgovarajući broj perona za vozila u prigradskom saobraćaju. U tom slučaju ne samo što bi se prevoz putnika usredotočio na jednom mjestu, nego bi taj dio obale konačno dobio putnički izgled, a ne tereetni kakav je dosad imao.

U cjelini uzevši postigla bi se puna funkcionalnost toga objekta, a posebno nakon ukidanja tranzita lakih vozila — što će biti omogućeno puštanjem mosta u promet. Time će prestati opravdane primjedbe domaćih turista zbog neizvjesnosti o dakle idu vozila, jer kao što je poznato teže je bilo doći od Šibenika do Vodica i Murtera nego od stalnog mjesta boravka do Šibenika.

Očekuju li se neke promjene u gradskom i prigradskom saobraćaju?

— U prvom redu poboljšat će se prevoz putnika na potezu Martinska — Murter. Nadalje, uvođenjem autobusne linije Šibenik — Biograd n/m bit će riješeno pitanje Pirovca, zatim Drage, Prosike i Pakošтана, čiji stanovnici gravitiraju Šibeniku. U pravcu Primoštena i Rogoznice dosadašnje dvije dnevne linije bit će pojačane sa još dvije.

U daleko nepovoljnijim prilikama nalaziti će se putnici na linijama koje povezuju Šibenik sa Konjevratima, Dubravom, Danilom, Vrpoljem i Borajom, naročito zbog veoma loših cesta koje, na žalost, nitko ne održava.

Da li ćete i dalje kooperirati s autobusnim poduzećima?

— Pitanje kooperacije među prevoznicima u sadašnjim uvjetima poslovanja dosta je složeno. I pored toga, u ovoj godini surađivat ćemo sa »Ljubljana-transportom«, s kojim radimo već nekoliko godina i može se reći vrlo uspješno. Nastojat ćemo također sličnu suradnju zasnovati i s drugim autotransportnim poduzećima u zemlji, rekao je na kraju razgovora drug Branko Radečić. (jj)

IZ »AUTOTRANSPORTA«

SIBENIK

Nove linije i novi autobusi

Na noćnim linijama za Zagreb i Ljubljana u turističkoj sezoni će saobraćati šest udobnih autobusa, od kojih su četiri već isporučena šibenskom poduzeću. Ta vozila imaju manji broj sjedišta, ali su zato opskrbljena sanitarnim čvorom i bifeom.

Radi boljeg povezivanja Šibenika sa Splitom i drugim općinskim centrima na području Dalmacije, od 1. lipnja ove godine bit će udvostručan broj autobusnih linija, pa će putnici imati prilike da se i u kasnijim satima vrate iz Splita, odnosno Zadra. Osim za Drniš i Knin, uvest će se stalna dnevna linija i za Obrovac i Biograd n/m.

Sva mjesta na otoku Murteru bit će povezana sa Splitom nakon uvođenja dnevne autobusne pruge Murter — Split s polaskom iz Murtera u 5.15 sati, dok je povratak predviđen u popodnevnim satima.

Nakon što su na bližim relacijama troškovi prevoza preneseni na radnike, kao i s obzirom na činjenicu da se radničkim autobusima sve više prevoze i drugi putnici, predviđa se otvaranje putničkih linija u pravcu Skradina, Zablaca i još nekih sela. Sigurno je također da će i na potezima Danilo — Dubrava — Šibenik i Boraja — Vrpolje — Šibenik biti otvorene putničke autobusne pruge.

I slapovi Krke, jedno od najatraktivnijih čvaka u ovom dijelu Jadrana imat će svakodnevnu autobusnu vezu sa Šibenikom. Na tom potezu uvest će se dvije linije, od kojih će jedna saobraćati u jutarnjim, a druga u popodnevnim satima. Na toj relaciji stavit će se u potrebu autobusi sa 35 sjedišta. Predviđa se da će otvaranje te linije uslijediti početkom lipnja. (jj)

Prva komercijalna izložba namještaja i opreme

Susret trgovine i potrošača

U organizaciji trgovačkih poduzeća »Kornat« Šibenik i »Slovenijales« iz Ljubljane u subotu, 26. ožujka, oko 19 sati otvorena je na svečan način Prva komercijalna izložba namještaja i opreme u izlozbenim prostorijama bivše komunalne banke. Izložba će biti otvorena do 3. travnja. Na njoj su zastupljene sljedeće organizacije: »Meblo« iz Nove Gorice, »Marles« iz Maribora, »Lipa« iz Češnjice, »Krasoprema« iz Dutovlja, »Mizarstvo« iz Velenja, »Tovarna pohištva« iz Brežice, »Tapetnik« iz Kopra, »Istok« iz Mirne pri Gorici, »Brest« iz Cerknica, »Vrbas« iz Banja-Luke, »Radnik« iz Bosanske Gradiske, »Marko Savrić« iz Zagreba i »Induplat Jarš« iz Jarša pri Ljubljani.

U improviziranim štandovima na prostoru većem od 300 metara kvadratnih izloženo je niz tipova najsuvremenijeg namje-

štaja za domaćinstvo, zatim kancelarijski kabinet, nekoliko dežena dekor — platna, kao i dijelovi ostale opreme potrebne širokoj potrošnji.

Pored organizatora, svečanom otvorenju prisustvovali su Marko Živković, član SK SKH, Josip Ninić, zastupnik u Saboru SKH, Jakov Grubišić, predsjednik Skupštine općine Šibenik, Tomislav Krunić, organizacioni sekretar Općinskog komiteta SK, Dane Sekso, načelnik Odjela za privredu i veći broj društveno-političkih radnika našega grada.

Prije svečanog ceremonijala prisutne je pozdravio Stjepan Sinko, direktor trgovačkog poduzeća »Kornat«, koji je, među ostalim, rekao: »U ime organizatora ove skromne privredne manifestacije čini mi čast pozdraviti sve prisutne. Koristim priliku da se toplo zahvalim Odboru za proslavu 900-godiš-

njice spomena Šibenika na pruženoj pomoći, jer je time ova privredna izložba dobila i obilježje jubilarne proslave našega grada.

Poznato nam je svima da već duže vremena u našem gradu osjećamo potrebu za jednim ovakvim sredstvom komuniciranja na relaciji potrošač-trgovina-proizvođač i obratno. Međutim, naše mogućnosti nisu bile takve da bismo ovo želju i potrebu mogli realizirati. Tek čvršćim povezivanjem u poslovnoj suradnji s poduzećem »Slovenijales« iz Ljubljane, bilo je moguće izvršiti odgovarajuću organizaciju i potrebu sprovesti u djelo.

Prilikom planiranja izložbe predstavnik organizatora stavili su pred sebe dva osnovna zadatka: prvo, približiti se što širem krugu potrošača i upoznati ih s najnovijim dostignućima u proizvodnji robe za opremu

suvremenog stana ili ugostiteljskog i turističkog objekta, da se ti potencijalni komentari ove vrste robe što bolje upoznaju sa cijenama, uvjetima, kao i drugim mogućnostima kupnje. Drugo, da se ispita i utvrdi interes ne samo kupca već i širokog kruga građana za ovu vrstu kontaktiranja sa trgovinom, što bi nam moglo poslužiti kao osnov u našoj težnji da izložba dobije stalni karakter i postane tradicionalna. Možda malo neskromno, ali nije neostvarivo.

Radi boljeg povezivanja s kupcima, predviđeni su sastanci sa građanima, privrednim organizacijama s područja ugostiteljstva i turizma i sa predstavnicima zainteresiranih društvenih organizacija. Na tim sastancima bit će učesnici zamoljeni da iznesu svoje primjedbe, sugestije i prijedloge, a mi ćemo to prihvatiti i prenijeti na proizvođača.

Poslije govora druga Sinka izložbu je otvorio predsjednik Skupštine općine Jakov Grubišić i u nekoliko uvodnih riječi pohvalno se izrazio o njoj i o organizatorima. (kb)

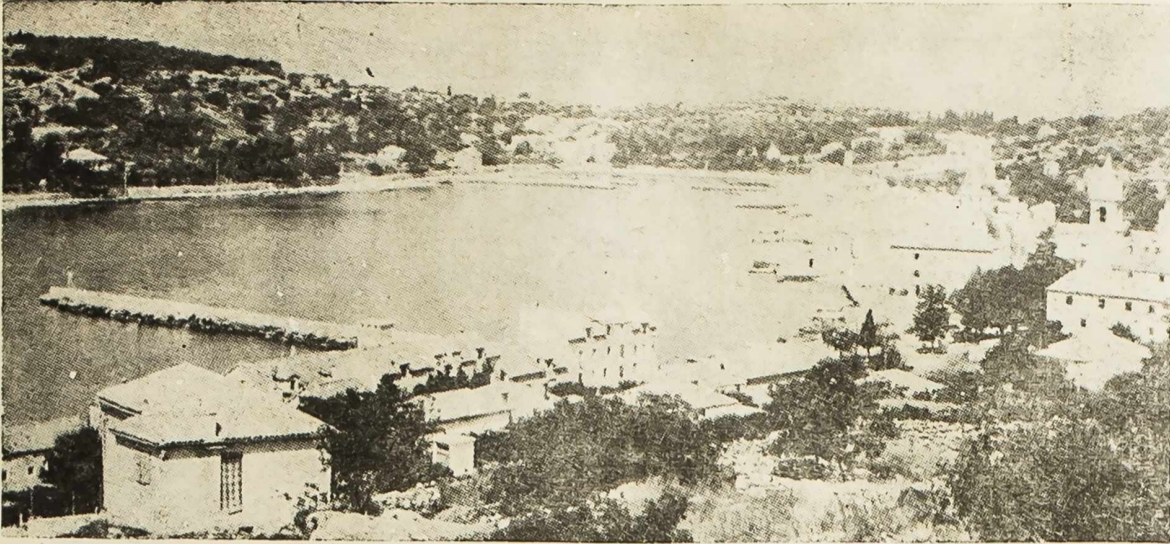
Evo zanimljive vijesti

Nakon dva vrlo uspješna i posjećena predavanja, astronomska grupa gimnazije priprema i treće predavanje za građanstvo, i to na temu o odnosu nauke, tehnike, filozofije i čovjeka danas.

Član Zagrebačke zvezdarnice Guberina prikazat će poslije predavanja i film o izlasku astronauta Whitea iz kapsule i njegovu šetnju kroz svemir. Predavanje će se održati 4. travnja (u ponedjeljak) u 18,30 sati u Gimnaziji, nakon čega će prisutni promatrati nebo.

Pored toga, grupa će za škole prikazati još dva filma iz astronautike: »Projekt Apolo« i »Saturn-raketa gigant«. Uz to, i dalje je moguće da građani svakog četvrtka promatraju nebo teleskopom.

Neke su škole slale i čitave grupe đaka. Mnogi od njih sada su članovi astronomske grupe u Gimnaziji. Začudjuje da Ekonomska škola i Pedagoška gimnazija nisu prihvatile ponudu svojih kolega — da ih upoznaju sa astronomijom. I. S.

Neka svi znaju šta imamo

Turistička mjesta na šibenskoj rivijeri ugostila su prošlog ljeta blizu 90.000 turista. Ostvareno je više od 730 tisuća noćenja. Slapovi Krke, Kornatsko otočje, Roški slap — da spomenemo samo njih — postaju iz godine u godinu sve više privlačni i atraktivni. Pa ipak turistički radnici i ugostitelji nisu zadovoljni i kažu da šibenska turistička regija još nije iskoristila svoj potencijal. Razloga za to ima više, a jedan od njih je i u nedostatnoj turističkoj propagandi.

To je bio razlog da smo posjetili DANICU TOMIČIĆ, tajnika Turističkog saveza općine, i MARKA BALJKASA, direktora šibenske filijale poduzeća »Dalmacijaturist«. Rekli smo im: »Šibensko područje na turističkoj mapi Dalmacije zauzima istaknuto mjesto. Zanimalo bi nas šta biste vi mogli odgovoriti na pitanje: KOLIKO PROPAGIRAMO ŠIBENSKU TURISTIČKU REGIJU U ZEMLJI I INOZEMSTVU?»

DANICA TOMIČIĆ, TAJNIK TURISTIČKOG SAVEZA OPĆINE:

ZA BOLJU I KOMPLETNIJU PROPAGANDU TURIZMA NA ŠIBENSKOM PODRUČJU NEDOSTAJE SREDSTAVA

— Nagli razvoj turizma i pojava raznovrsnih oblika turističkog prometa donijeli su za sobom nove karakteristike i određene zadatke pred sve aktivne učesnike u turističkom privredivanju ovog područja.

Izgradnja jadranske turističke ceste i njenih priključaka, povezivanje naše i talijanske obale novim brodskim linijama (ferry-boat), pojava masovnog i mobilnog turizma, razvijanje takozvanog nautičkog turizma, i drugo — to su faktori koji iziskuju suvremeniji način realizacije propagandne aktivnosti i kvalitetniju propagandnu obradu pojedinih tržišta.

Navedena turistička strujanja uz relativno brz razvoj materijalne osnove turizma (u razdoblju od 1961. do 1965. godine uloženo je u objekte oko 3 milijarde starih dinara) postavljaju pred našu turističku propagandu oprečne i raznovrsne zadatke, koje ona nije bila u stanju da potpuno izvrši.

To nije bilo moguće postići prvo svega zbog malog opsega i rasparčanosti sredstava koja su investirana, iako možda na prvi pogled izgleda da su u turističku propagandu odvojena znatna sredstva (od 1963. do 1965. godine turističke, društvene i privredne organizacije ovog područja uložile su u razne vidove propagande oko 20 milijuna starih dinara).

Unatoč relativnim i povremenim uspjesima, turistička propaganda šibenskog područja još je neadekvatna da se sukobi s konkurentskom borbu, naročito na inozemnom tržištu. U situaciji skučenih sredstava, koja diktiraju oblike propagandne djelatnosti i tiraža pojedinih edicija, nije se moglo znatno utjecati na proces mijenjanja nacionalne i socijalne strukture turista, odnosno nije se moglo intenzivnije obraditi ona turistička tržišta koja tek treba osvijetliti, mada je to započeto i skromnim sredstvima.

Da bi se postiglo potpunije korištenje našeg turističkog potencijala, neminovno je potrebna snažna i smišljena propagandna kampanja, te dobro organizirana informativna služba.

Međutim, na šibenskom području, koje se s punim pravom naziva turističkim, tek u ovoj godini se prišlo potpunijem rješavanju problema financiranja turističke propagande i na pretka turizma, i to pomoću dijela sredstava Fonda za unapređenje turizma i objedinjenih sredstava svih zainteresiranih organizacija — direktnih učesnika u turističkom privredivanju.

Imajući u vidu teškoće oko financiranja turističke propagande i efikasnost pojedinih propagandnih zahvata koji se poduzimaju na užem podru-

čju, pokrenuto je pitanje objedinjavanja i za propagandnih akcija na širem području šibenskog — zadarsko — biogradskog područja kao jedinstvene turističke cjeline. U početnoj fazi realiziranja te suradnje izašao je polovinom prošlog mjeseca iz štampe zajednički cjenik usluga ishrane i smještaja namijenjen inozemnom tržištu — i to u 100 tisuća primjeraka, što će ozbiljno pokriti deficit u propagandnom materijalu za kojim se osjećala velika potražnja na svim turističkim tržištima. Sada se upravo razrađuje koncepta oko organiziranja zajedničke službe informiranja, zatim nastupa na susjednom talijanskom tržištu. Prihvata studijskih grupa i predstavnika inozemnih akcija,

MARKO BALJKAS, DIREKTOR ŠIBENSKE FILIJALE PODUZEĆA »DALMACIJATURIST«:

NIJE U PITANJU NESPOSOBNOST PROPAGIRANJA

— U okviru skromnih mogućnosti turističke propagande u našoj zemlji, šibensko turističko područje maio daje od sebe. Dakle, nije u pitanju nesposobnost propagiranja, nego financijske mogućnosti. Mislim da je time sve rečeno i da nema smisla o tome podrobnije govoriti. Jedino ostaje da se odgovori: da li je šibensko turističko područje u okviru spomenutih skučenih mogućnosti moglo više napraviti na planu propagande? U tom pogledu ograničeno se samo na grad Šibenik.

Smatram, naime, da je Šibenik odavno trebao izdati svoj vlastiti prospekt. Ako ga imaju Primošten, Vodice i ugostiteljsko poduzeće »Rivijera«, Šibeniku je mnogo prije njih trebalo dati prioritet, jer on u odnosu na ostale dalmatinske gradove ima svoje specifičnosti, svoju historiju i bogatstvo kulturno-historijskih spomenika.

Zna se, a tako će i ubuduće biti — da je Šibenik izrazito tranzitno turističko mjesto. Baš zbog toga je davno trežalo misliti prvo na njegov prospekt da bi turisti, kratko zadržavajući se u gradu, mogli s lakoćom i ridošću biti upoznati s njegovim interesantnostima i vrijednostima. Eto, grad slavi i 900 godišnjicu svoga spomena — bez prospekta! Istina, monografija-vedič, koju uskoro izlazi naše poduzeće, umnogome će turistima (pa i mnogim našim građanima) otkriti Šibenik ali ipak — prospekt je prospekt!

Kako bilo da bilo, izvela da je i Šibenik počeo mnogo više nego do sada misliti na turističku propagandu. »Vodič Šibenika«, koji se štampa u 12.000 primjeraka, zajednički cjenik usluga smještaja i pre-

a u početnoj fazi su i radovi oko štampanja zajedničkog prospekta.

Pored toga, štampan je zajednički cjenik usluga smještaja u kućnoj radinosti za jadransko područje, a pojedina turistička društva upoznala su domaće turiste sa svojim mogućnostima putem informacionih letaka u tiražu od nekoliko desetaka tisuća primjeraka. Putem turističke štampe objavit će se sve mogućnosti koje pružaju naša turistička mjesta domaćim gostima za pristupačniji boravak.

Budući povećanje domaćeg turizma ne zavisi samo od turističke propagande, na inak ćemo boljoj informativnoj službi ubuduće morati pokloniti više pažnje nego do sada.

hrane za općine Šibenik, Biograd i Zadar, kao i najavljene inicijative o formiranju zajedničke informacione službe za te tri komune — predstavljaju značajan korak na bolje.

Čini nam se da je posebno važna činjenica što se stupilo u kontakt s općinama Zadar i Biograd, jer će to doprinijeti da se propagandne edicije štampaju u većoj nakladi i pod znatno boljim štamparsko-financijskim uvjetima. U vrijeme kada privredna reforma mnoge stvari stavlja na svoje mjesto i ispravlja »krive Dri-« to je također vrijedan potežvat. Nadamo se da se na tome šibenski turistički radnici i njihove kolege iz Biograda i Zadra neće zaustaviti. (D. B.)

JACI UVIJEK VIŠE IMA

Na sjednici Privrednog vijeća Skupštine općine Šibenik, koja je održana u srijedu 23. o. m, diskutirano je o izvještaju Tržišne inspekcije za 1965. godinu. Osim toga odbornici su nakon razmatranja usvojili prednacrt 26 statuta radnih organizacija i donijeli preporuku radničkim savjetima trgovinskih organizacija da do kraja svibnja ove godine izrade konkretne prijedloge radi provedbe integracije u šibenskoj trgovačkoj mreži. Taj preporuci prethodili su razgovori koji su vođeni s predstavnicima trgovačkih poduzeća o stanju i organizaciji trgovine u novim uvjetima privredivanja, pa je zauzet jedinstven stav da se pristupi stvaranju ekonomski jačih trgovinskih organizacija.

U izvještaju o radu Tržišne inspekcije konstatirano je da je sadašnji broj od tri inspektora premalen da bi se uspješno mogao obavljati sav posao, jer je djelatnost te službe proširena i na teritorije bivših općina Skradin, Primošten, Tijesno i Vedece. Zbog toga se događa da se zadacima ne prilazi planski, da mnogi problemi ostaju izvan domašaja inspekcijske službe i da iz godine u godinu ostaje nepregledano više od 60 posto objekata. Stoga sadašnji stupanj razvoja nužno nameće potrebu stručnog i brojčanog jačanja Tržišne inspekcije.

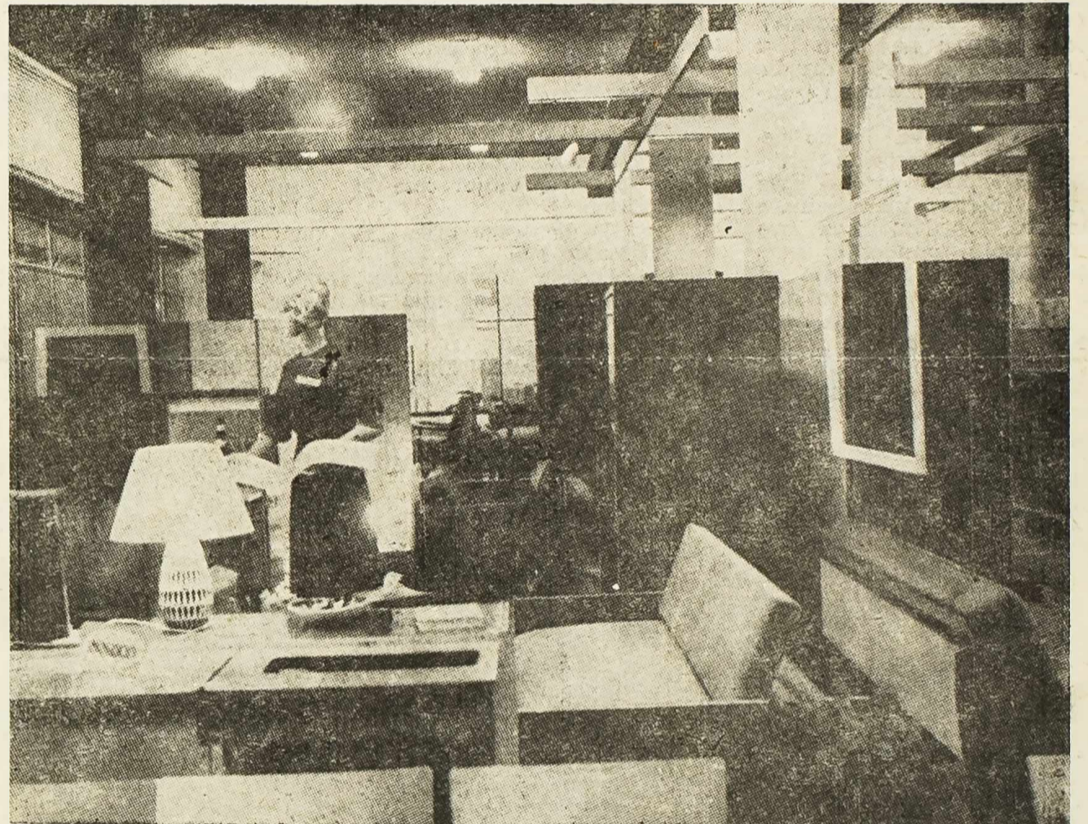
U ocjeni suradnje sa drugim inspekcijama u izvještaju je istaknuto da je uslijed objektivnih razloga izostao koordinirani rad sa sanitarnom, veterinarskom, građevinskom i inspekcijom rada.

Opće je poznato da je trgovačka mreža ispunila svoj zadatak i da su specijalizirana poduzeća, zatim »Sloga« i poljoprivredne zadruge — osigurale bogat asortiman robe. Poremećaja u snabdijevanju gotovo i nije bilo. Jedino što se ponekad osjećalo pomanjkanje deterđezata, ravnog stakla, građevinskog materijala i suhomesnate robe. Što se tiče objekata, njihovo stanje se stalno poboljšava. Izuzetak čine trgovinske i ugostiteljske radnje u manjim selima — koje nisu udovoljavale stanovitim tehničko-sanitarnim propisima.

Ugostiteljska djelatnost, spomenuto je u izvještaju, nije dala očekivane rezultate. Izvjesne slabosti očitovale su se u prodaji još nedovršenih kapaciteta, pa je bilo slučajeva

da su pojedine inozemne agencije otkazivale već ugovorene kapacitete. Neki nedostaci zapazeni su i u turističkoj i zanatskoj djelatnosti.

Inspekcija je naročitu pažnju usredotočila na provođenje propisa privredne reforme. Od 26. srpnja do kraja godine organi Tržišne inspekcije obavili su na desetke pregleda i zahvaljujući dobroj koordinaciji sa nadležnim faktorima, propisi privredne reforme su na ovom području pravilno provedeni. U tom razdoblju organi inspekcije su bili primorani da interveniraju samo u nekoliko slučajeva. Među ostalim, u »Tehnomaterijalu«, »Kornatu«, »Plavini«, »Tkanini« i kod poljoprivrednih zadruga u Brbiču, Dvornicama, Murteru, Cisti Malcu, Pirovcu, Tijesnu, Skradinu, Vodicama i Boraji. (jj)

OTOK BIO NASELJEN I PREVIŠE Danas: dođite, turisti

Šumoviti otok Prvić sa svoja dva mjesta, Lukom i Šepurinom, prvi je mali dragulj, ali za turiste još uvijek nedovoljno poznat.

Šepurina je posebno interesantno mjesto i spada u jedno od najstarijih na našim otocima. Godine 1901. mjesto je brojilo 1600 stanovnika i 255 kuća, a 1939. godine 1747 stanovnika. No, već ih je tada »po svitu« bilo blizu pet stotina! Relativ-

no veliki broj stanovnika još u srednjem vijeku, učinio je da Prvić sa Lukom i Šepurinom postane najnaseljeniji otok na Jadranu. Danas je veliki broj Prvićana u Australiji i SAD, a na otoku je ostalo 1536 stanovnika.

Današnje selo Šepurine sve do 1824. godine zvalo se Sipurine. Treba napomenuti da su se u obližnjoj Srimi, na kopnu, nalazili bunari bogati vodom, koje i danas zovu »šepurina«. Postoji i priča o jednoj golemoj sipi koju su u davni mještni uhvatili pored obale otoka, pa navodno odatle i naziv sela.

U mjestu ima veoma mnogo obitelji s prezimenima Vlahov, zatim Antić, Čukrov, Antulov. Iz Šepurine je i Romano Vlahov, poznati proizvođač likera. Prva dozvola za njegove likere izdata je u Šibeniku još 1869. godine. Od 1894. tvornica poznatog likera »R. Vlahov« nalazila se u Zadru.

Šepurina ima školu od 1877. godine, ali je ona bila zatvorena od 1909. do 1921. godine, što znači u vrijeme prve talijanske okupacije. Danas to mjesto ima veliku i dobro uređenu školu, čija je zgrada dovršena 1940. godine uz pomoć iseljenika. Prva čitaonica otvorena je u Šepurini 1914. godine.

U staroj crkvi iz početka 17. vijeka ima umjetničkih slika, a interesantna je drveni oltar s baroknim ornamentima. Na malom trgu pred crkvom i danas stoji kameni stup »kamote« — na kojem su se izvršavale kazne.

Inače, ono što je najkarakterističnije za Šepurinu to su njene zbijene kamene kuće i pravi labirint uskih ulica popločanih glatkim kamenom. Mnoge od tih kuća su prazne. Vlasnici su ih napustili i odselili.

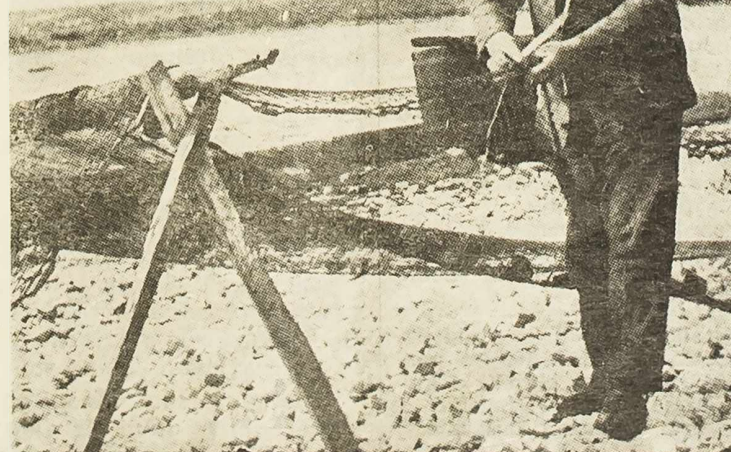
Mala lučica uvijek je puna čamaca i ribarskih leuta, što ovom ambijentu daje veoma originalan izgled ribarskog otočnog mjesta.

Pred Šepurinom ima više otoka i otočića. Poznati su Lupac, Tijat i Zmajan, a od manjih: Borovnjak, Drvenik, Rakitan, Oblak, te Velika sestra i Mala sestra, koji se ocajavaju na pučini poput pravilnih plosnatih diskova.

Otok Tijat bio je najpoznatiji, a na njemu su postojale i šume, maslinici i vinogradi. Plodove s otoka koristili su svi mještni, ali su bili obavezni na davanje kravi, i to — jednu petinu ubranih maslina i veće količine grožđa i drva. Na otoku Zmajanu bili su kamenolomci još 1446. godine. I on je bio pošumljen. Godinu dana prije drugog svjetskog rata šume su stradale u velikom požaru.

Šepurina danas ima svoje stalne turističke »abonente«, koji ovamo dolaze na pravi odmor. No, njihov broj mogao biti daleko veći. Vjeruje se da će do toga porasta doći kad se dovrši most preko šibenskog kanala i kada sa Srima prema Prviću proradi trajekt.

Do tada bi u Šepurini, pa i na ostalim Prviću, trebalo poslovati neke najvažnije akcije, jer ovaj lijepi otok ne smije više zaostajati.

Dojilo ga šezdeset žena

Pri kraju bistre plavkaste uvale pjeskovitog dna mirovao je čamac. Činilo se da lebdi u zraku, jer je voda bila sasvim prozirna.

Čovjek koji je sjedio u čamcu pomoću dugačke trske polagano je ispitivao omajni greben.

»Otišlo nam more u Italiju!« — doviknuo je. Nisam odmah razumio šta je htio reći. Uzeo je vesla i krenuo prema obližnjem vezu. »Vidite« — rekao je kad je bacio malo sidro — »osegnula je za metar i više. Velika oseka. Kako ću sada doći do kraja?«

Uzeo sam uže i privukao brod. Tako sam upoznao Božu Vlahova, ribara iz Šepurine. Svi ga zovu — Toni!

»Vidite« — obrati mi se opet — »jutros od sedam sati do sada ulovio sam ove tri hobotnice. Dobre su. Jednu ću odmah za ručak. Samo, žao mi je što nisam uhvatio kojeg ugora.«

Božo nikada nije išao u školu. (»Nije za to bilo vremena!«).

Život je proveo na moru i u polju, poput mnogih drugih. No, on ipak zna i čitati i pisati. Dobro i računa.

»Naučio sam sve. Jedino nemam smisla za trgovinu.«

»Moj otac je ribar« — kaže njegove kćerka Vjera, inače nastavnica. »Nakon lova sve jednostavno — podijeli!«

Ponekad ribar živi više od toga što je na moru, što radi čuo još u mladim danima naučeno — nego od stvarne koristi svoga zanata!

Dok smo išli prema njegovoj kući, sjetio se da mi ispriča

nešto iz svoga ranog djetinjstva.

»Rodio sam se« — kaže — »dvadeset trećeg prosinca 1900. godine. Bila je velika zima. Majka me nije mogla doći, ali je otac bio imućan i našao je načina da me održi na životu. A jedini je način tada bio — da me doje druge žene! I dojilo me oko šezdeset žena! Otac je o tome sačinio neku vrst zapisnika, ali je oduvijek izgubljen. Međutim, moja je majka još živa. Vidjet ćete je kad dođemo.«

Prešao je na drugu priču, pa se opet vratio ribi.

»Hobotnica je, misle mnogi, riba »zadnje vrste«, ali nije tako! Vidjet ćete šta se sve od nje može napraviti!

Sjedeći za kuhinjskim stolom, smotao je papir duhana, napunio čašu vinom i stao pri-

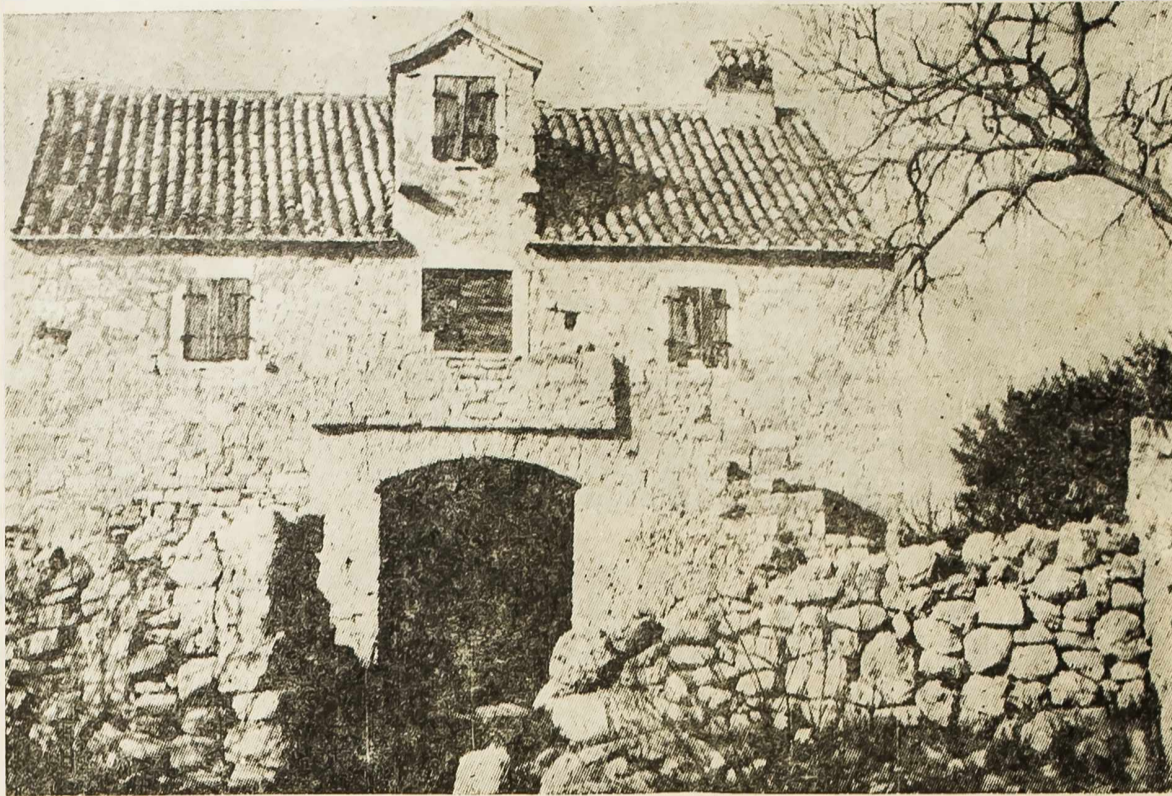
čati o događajima za vrijeme prve talijanske okupacije.

Lupali su usred noći na vratima, opkolili kuću, provaljivali, tukli ga i hapsili, jer nije htio — vijati njihovu zastavu! U jednoj »akciji« ubili su mu strica.

Takve metode i djela ponovili su se dvadeset godina kasnije. Božo je uzbuđen kad priča o tim vremenima. Srdit je. Koliko je godina prošlo, a kako se takve stvari — ne zaboravljaju!

Božina žena je od hobotnice napravila jelo kakvo se ne može dobiti ni u jednom našem hotelu, gdje se nude »dalmatinski riblji specijaliteti«.

Ugostitelji valda čitaju »sudžbenike« za spremanje jela, umjesto da prave ono što se već stotinama godina jede na našim otocima...

Kugina kuća

Oko jedne kuće u Šepurini isplela se legenda koja datira još iz petnaestog ili šesnaestog vijeka.

Kuća je, kažu, još starija. Nalazi se na vrhu brijega koji dominira nad Šepurinom. Prilično je u ruševnom stanju, ali su joj kameni zidovi čvrsti, s malim prozorima, »slarom« i konobom. Ograđena je niskim zidom sa tri strane — to je kao neko dvorište. Pored kuće strši koščato stablo — »fafarinke«.

Nije nastanjena, a nitko u selu i ne pamti da je bilo tko i bilo kada u njoj i stanovao.

Legenda kaže da je prije nekoliko vjekova vlasnike kuće posjetila jedna nepoznata žena, sa suknjom dugačkom sve do zemlje. Primili su je. Tu se žena odmorila i nahranila. Kad je odlazila, bilo je nevrijeme i vjetar joj je, jer on na brdu uvijek jako puše, podigao suknju — tako da su joj vidjeli stopala. Ali, na zaprepaštenje svih, to nisu bila stopala ljudskih nogu — već papci neke životinje.

Zla žena pojurila je u selo i protočala kroz sve ulice, a zatim nestala bez traga.

Još iste noći ljudi su počeli umirati u svim onim kućama

pored kojih je prošla. Umirali su od — kuge!

Samo je kuća na brdu bila pošteđena. Ali, vlasnici su i nju ispraznili i otišli netragom. Otada, kaže legenda, kuću opsjedaju vile i vještice. Ljudi su je s vremenom nazvali — »kugina kuća«.

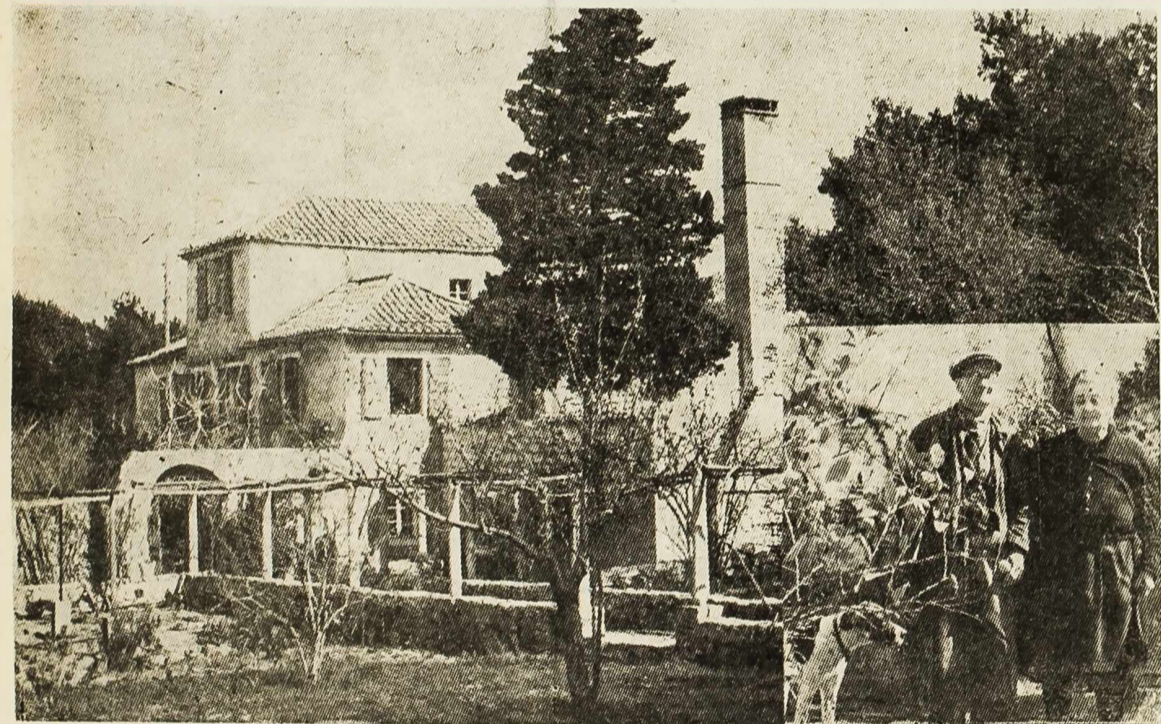
I danas šepurinske bake plaše svoju nestašnu unučad tom — »sablasmom« kućom!

Legenda je rezultat stvarnih prilika i događaja koji su se odvijali sredinom petnaestog vijeka. Na koncu je u to vrijeme vladalo više epidemija kuga. Ta pošast poiharala je nekoliko puta i Šibe-

nik (oko 1429. godine i u 16. i 17. vijeku). Mnogo stanovnika bježalo je na otoke, ali vjerojatno ni na njima svi nisu bili pošteđeni.

Danas se događaji, pa i sama legenda, zaboravljaju. Čak je i stara kuća dobila noviji naziv — »perulina«. Stihovi jedne pjesme, koju pjeva omladina, počimju ovim riječima: »S vrha perulina, sva se vidi Šepurina...«

Ali, stara kuća i dalje samotno stoji na vrhu brda. U tišini oko nje čuje se brujanje vjetra uz uglove i škripa starih prozora...
J. Č.

ZA NJIH ZNAJU MNOGI, A MI NAJMANJE

Stara šibenska patricijska obitelj Draganić-Vrančić imala je jedan svoj ogranak u Pirovcu, a drugi na otoku Prviču. Misli se da je dio te porodice preselio na otok u vrijeme kad je u Šibeniku harala kuga. Vjeruje se da je dvorac koji se vidi na slici bio ljetnikovac — Fausta Vrančića. Čitava je kuća u veoma trošnom stanju i krije se u maloj šumici nadomak plitkom zaljevu zvanom »Luka«, koji pripada Šepurini. Nad vratima kuće i sada stoji porodični grb.

Pozadi nje nalazi se mala crkvice na čijim se zidovima vide ostaci ornamenta, a vjerojatno su tu postojale freske, kojima sada nema ni traga jer je sva žbuka sa zidova spaljena. Čitav taj prostor služi danas kao skladište — i drvarnica.

U kući živi samo dvoje ljudi: Dema Nagler, rođena Draganić, stara 74 godine, i njen brat Emanuel, nekoliko godina stariji od nje. Emanuelov brat Frane, koji ima 69 godina, odselio je još 1912. godine u San Pedro (Kalifornija-SAD).

Vrančići-Draganići imali su velike posjede na Prviču, Zlariču i u Šibeniku. Kroničari spominju Margaritu Vrančić, jedinicu i baštinicu svoga oca Antuna. Ona je 7. kolovoza 1755.

godine sačinila oporuku. Imala je i polovinu otoka Tijata. Svoje mužu knezu Franji Draganiću, dala je pravo plodouživanja svoga imanja — do njegove smrti.

Od mnogih znamenitosti koje su u dvorcu prije postojale (mnoge se nalaze u raznim muzejima) danas se nalaze samo ostaci nekadašnjeg bogatstva. Postoji grb Vrančića, koji je učinio poznati majstor Martin Kolunić — Rota iz Šibenika, zatim portret Fausta Vrančića iz 1605. godine i kao najznačajnije — Tizianova slika »Madona s djetetom«. Slike se nalaze u Splitu, gdje se na njima vrše neki konzervatorski radovi, jer su dijelom oštećene. Postoje još razni pergameni s rodoslov-

ljima, obiteljski spisi, pisani statuti grada Šibenika i Trogirarata, knjiga »Putovanja« Antuna Vrančića (I izdanje) i drugi vrijedni dokumenti.

Na kući, koja je već prilično trošna, trebalo bi izvršiti neke najosnovnije opravke i tako je sačuvati kao historijsku vrijednost — koju inače rado posjećuju mnogi turisti kad za nju slučajno saznaju.

Slučajno, jer nigdje o tome nema nikakvog natpisa — a niti je to u našim mjestima »uobičajeno«.

Na slici: stari dvorac obitelji Draganić i dvočica posljednjih izdanaka obitelji u kući: Dema Nagler-Draganić i njen brat Emanuel Draganić.

J. Č.

Ma šta ćeš ti meni zapovidati

Najstariji čovjek na otoku Prviču živi u Šepurini i ima 92 godine. To je Mate Antić pokojnog lve. Dva puta je ženjen. Sadašnja mu je žena petnaestak godina mlađa od njega. Još je kršna i zdrava, i još uvijek radi.

Stari barba Mate ima dva sina i dvije kćeri, nekoliko unuka, već odraslih ljudi i samo — sedam prauunaka!

Sunča se barba Mate na šepurinskoj rivi i sve nešto govori svojoj ženi: »Ma šta ćeš ti meni zapovidati!«

Oslonio se jednom rukom o svoj štap i smirka očima gledajući u zemlju. Sijeda kosa pokrivena kapom, sijedi brkovi i duboko izbrzdano lice, sijeda brada koja se rijetko brije, sitne oči koje su se nagledale polja i zemlje, sve je to uokvireno jednim pomalo oporim i dobroćudnim izrazom.

Najveći dio svoga života proveo je Mate na otoku. Malo se gdje micao.

»Otac mi nije dao u Ameriku« — kaže kao da se i danas tuži — »jer nije nikog bilo da obrađuje zemlju. Ostao sam i cijeli život radio — kao težak. Ni u rat nisam išao. Bio sam malo nagluh, pa me nisu uzeli...«

A evo kako je postao »nagluh«. Bilo mu je oko petnaest godina, negdje oko 1889. Veliko nevrijeme vladalo je nad selom. Skupili se mladići i pošli u crkvu da zvene — da tjeraju oluju! Bilo ih je sedmero. Ušli su u zvonic. Ali, nisu pravo bili ni počeli, kad munja zapara nebom. Bljesnu »kao stotinu svijeća«, a zatim grom, pravo u zvonic! Nitko nije smrtno stradao, ali su svi dobili teže opekotine. Trebalo se liječiti. Ali kako i šime?

»Odveli nas mještani u obližnje polje, iskopali duboke jame i zatrpali nas u meku vlažnu zemlju, sve do vrata! Trebalo je istegnuti iz nas onu silnu vatru. Ozdravili smo. Ali, ja sam ostao poremećena sluha. Nisam išao ni na frontu. Zapisali mi to u bukvicu i ja ostao kući. U ratu su mnogi poginuli, a mnogi su kasnije umrli. Nema više u selu ni jednoga živog »glavara« od mojih vršnjaka. Svi su pomrli. Ostao sam sam...«

I zaista je sam. Mnogi ga čak i ne poznaju. Sam se uputi niz vijugavu ulicu prema obali, poštajući se polagano kao da

ispituje svaku stopu zemlje na koju će stati. Prođe tako pored zelenih klupa gdje u zavjetrini sjede »mladići« od sedamdesetak godina, podigne štap u znak pozdrava i ide dalje. Prođe onda pokraj kamenog stupa gdje se igraju djeca. Oni ga i ne zapažaju. Sjeda sam na kamenu rivi i zamišljeno gleda preda se. Svakog dana uvijek isto. Svake godine i svakog decenija uvijek isto.

»Hajde u kuću!« — doziva ga žena Marija i maše mu rukom da dođe. Načas ona kao da zaboravi da stari Mate to ne može čuti. Zavrti onda glavom, priđe mu bliže i pomogne da ustane.

A barba Mate opet njoj: »Ajde, šta ćeš ti meni zapovidati...« Ipak se digne i ode u usku vijugavu ulicu.

J. Čelar

SA SVIH STRANA

ZA TURIZAM NIJE »STVORENO« SAMO LJETO

Ponavlja se već iz godine u godinu da nas gotovo 70 posto gostiju posjećuje u srpnju i kolovozu.

To će nam potvrditi slijedeći podaci: u srpnju 1965. godine u turističkim mjestima na području šibenske rivijere boravilo je 30.598 gostiju, a u kolovozu ih je bilo 34.915.

Godinu dana prije u kolovozu smo evidentirali 29.812, a u srpnju 24.880 posjetilaca. Šibenski turistički radnici i

ugostitelji nisu mnogo uradili da promijene taj već uhodani »tok« priliva turista, iako su imali lijepih primjera iz Hvara, Opatije i Dubrovnika, koji su u pogledu zimskog turizma pošli znatno naprijed.

U tim nastojanjima svoj doprinos trebalo bi dati i Šumsko gospodarstvo, koje se u posljednje vrijeme sve intenzivnije bavi uzgojem divljači. Jer, vrijeme je da turističku sezonu ne sagledamo samo kroz prizmu druge polovine lipnja, te kroz srpnj, kolovoz i prvu polovinu rujna.

RAZLOZI POSTOJE, ALI TU SU I POTROŠACI

Kad god se povede riječ o šibenskoj trgovini, neminovno se nameće i konstatacija da je ta grana privrede postigla znatan napredak. On se očituje u otvaranju novih prodajnih punktova, kvaliteti usluga i nastojanjima da se posluje rentabilnije.

Međutim, još jednu stvar treba spomenuti kad je riječ o trgovinskim radnim organizacijama. Prošle su godine trgovinski kolektiv za nabavu robe podigli kod Banke blizu 180 milijuna dinara, ali ima u tome i nečeg lošeg, jer trgovina plaća banci dosta velike kamate, za razliku od poljoprivrednih organizacija koje imaju pravo na povlaštene kamate.

Trgovina dobiva kredit za robni promet uz učešće od 50 posto, što je i inače nepovoljno, jer kolektiv iz te grane privrede ne raspolaže s dovoljno vlastitih obrtnih sredstava. Ako uzimalac kredita dobivenu sumu ne povratni na vrijeme, izložen je i plaćanju zatezних kamata.

Sve se to, što je najgore, često »lomilo« preko leđa potrošača. Naime, trgovina ostane bez potrebne robe, a kamate teku, a s njima »skaču« i cijene.

Gdje je izlaz iz toga kruga, nije lako reći, ali je nepobitna činjenica da bi i trgovcima i potrošačima bilo bolje kad se ne bi koristili takvi krediti za robni promet. (D. B.)

Na slici: Poginuli Ante Vrcić i njegov brat Ivo u društvu svojih prijatelja prije nesreće

drugi jedanaest godina. Odmah su mještani skočili po oca i probudili ga, a susjed Jure Vrcić na motorbiciklu je otišao u Vrpolje da odatle telefonom zatraži liječničku pomoć. Majka djece bila je za ovcama izvan sela.

Nesreća se dogodila na čistini u predjelu Draga, oko 150 metara od kuće. Susjeda Iva Vrcić pričala je da je prije nesreće razgovarala s dječacima i pitala ih gdje idu, a da su joj oni rekli — da idu brati šparoge.

Djecu su odmah prenijeli u kuću. Ubrzo je iz Vrpolja stigao i dr Ivo Aralica, gdje je vršio cijepljenje djece. Ali, pomoći za Antu nije bilo. Umro je u selu. Mladena su kolima prevezli do šibenske bolnice i pokušali sve da mu spase život. Čak su i tri »nepoznata« lica dala svoju krv. Ali, sutradan je i on umro.

Tako je radnik poduzeća »Lu ke« Tomislav Vrcić izgubio dva sina. Da nesreća bude još veća, prije šest mjeseci izgubio je i kćer Milenu, rođenu 12. travnja 1962. godine, koja se utopila u seoskoj cisterni oko koje se igrala. Tomislavu je ostalo još dvoje djece: kćer Ana (rođena 1952) i sin Ivo (rođen 1956). Pretpostavlja se da su dječaci stradali od bombe zaostale iz prošlog rata.

Sličnih primjera nesreće nije posljednjih godina bilo na našem području, osim što je prije tri godine u Konjevratima stradalo od granate izostale iz prošlog rata dvoje djece. Nadležni organi općine učinili su dosta da se zaostale granate ili bombe uklone, ali nije isključeno da ih se može još naći. Zato treba djeci reći da pripaze i da se takvi predmeti prijave organima.

ODLIKOVAN ZA RAD U SKOPLJU

Predsjednik Radničkog savjeta građevinskog poduzeća »Izgradnja« Albin Košuljandić na svečan način je u ime radne organizacije, u prisustvu članova kolektiva, predao diplomu o odlikovanju Antonu Prpiću, dugogodišnjem članu poduzeća — za uspješan rad na izgradnji Skoplja.

Ukazom Predsjednika SFRJ Anton Prpić je krajem prošle godine odlikovan Ordenom rada sa srebrnim vijencem za iz-

vanredne zasluge i postignute uspjeha, te za poštivan rad na izgradnji prigradskih naselja za smještaj postradalih Skopljanaca.

Na prvu godišnjicu skopskog zemljotresa (21. VII 1964. godine) Predsjednik Republike je odlikovao Ordenom bratstva i jedinstva sa srebrnim vijencem i kolektiv »Izgradnje«, koji je učestvovao u obnovi Skoplja.

M. M.

Nesreća u Podinama

O nedavnoj tragediji u Podinama pisali su mnogi naši listovi, a i građani su o tome pričali kao o rijetko kojem događaju posljednjih godina. Zbog toga smo i mi odlučili da je zabilježimo.

Bio je utork, 22. ožujka. Selo Podine živjelo je svojim uobičajenim prijedopodnevnim životom. Ljudi su bili u polju ili vrtovima. Oni koji su se vratili

s noćne radne smjene u gradu još su spavali. Djeca su švrljala oko kuća i pristrana.

Oko 11 sati odjednom se čula eksplozija. Prva koja je to čula bila je Iva Vrcić, susjeda porodice Tomislava Vrcića, koji je još bio spavao, jer se tek ujutro vratio s posla u poduzeću »Luka«. Na mjesto nesreće prvi su stigli Marinko Vukičević i njegova žena Milica. Prizor je bio strašan. Dva dječaka ležala su unesrećena. Bili su to Ante i Mladen Vrcić, sinovi Tomislava Vrcića. Prvi je imao šest, a

Tko griješi, taj i plaća

ANTINI 25.000 DINARA

Da bi se obavljao ugostiteljski posao, nije dovoljna samo umješnost. Potrebna je i dozvola od nadležnog općinskog organa. Međutim neki ne misle tako, pa ni ANTE SLAVICA pok. Petra iz LOZOVCIA, koji je obavljao ugostiteljsku djelatnost bez dozvole. Zbog toga je protiv njega stigla prijava sucu za prekršaje, koji je Antu kaznio sa 25.000 starih dinara.

BEZ DOZVOLE SE NE MOŽE

Među onima koji su zbog nepoštivanja saobraćajnih propisa odgovarali pred sucem za prekršaje nalazi se i VINKO PILIPAC iz BIRNJA. On je nedavno upravljao kamionom iako za to nije imao dozvolu. Time je dovidio u opasnost života građana,

pa je kažnjen sa 12.000 starih dinara.

NADRIKRCMARI NA »DNEVNOM REDU«

Nadrikrčmarjenje je na području naše komune postalo akutan problem. Sudac za prekršaje kaznio je ovog puta EVU DUBRAVICA, MILANA LALICA I VICU MARTINOVIĆA. Njih je sudac kaznio sa po 10.000 starih dinara.

SVE IMA GRANICE

Utvrđena je gornja granica nosivosti svih vozila. Ona je poznata i vozačima. Međutim, oni je ponekad zaboravljaju. Dogodilo se to i TOMISLAVU GOJANOVICU iz SIBENIKA, pa ga je sudac za prekršaje kaznio sa 3.000 starih dinara.

SVADE NE DONOSE DOBRO

Ovih su se dana svadali VASO BIJELIĆ I NIKICA STEVELIĆ iz BRIBIRA. Posvađali su se nakon partije karata i tako, iz sasvim beznačajnih razloga, na javnom mjestu »raščišćavali račune«. Pri tom su pravili i nered, pa je protiv njih podnesena prijava sucu za prekršaje. On ih je kaznio sa po 3.500 dinara.

NIJE SE ODAZVAO POZIVU

VOJMIR BRZIĆ je propustio da se odazove pozivu i dovede svoje dijete na cijepljenje. Radi toga je sudac za prekršaje saslušao Vojmira i kaznio ga sa 2.000 starih dinara.

NEDOLICNO SE PONAŠAO

Prošlih dana SIME KOSOR se malo zaboravio i nedolicešno ponašao prema vlasnici prizemne zgrade gdje stanuje. Radi toga je sudac za prekršaje kaznio Šimu sa 6.000 starih dinara.

NE REMETITE JAVNI RED I MIR

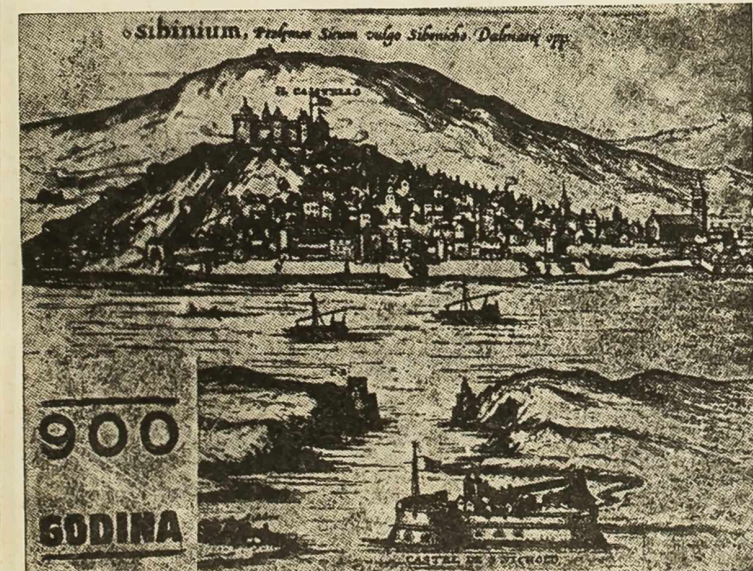
U posljednjih petnaestak dana najviše prijava sucu za prekršaje podneseno je protiv osoba koje remete javni red i mir građana. Zbog povećanja tih prestupa, sudac će početi izricati oštrije kazne. Ove retke trebalo bi da pročitaju svi oni koji su do sada pravili »gužvu« i remetili javni red i mir, kao i oni koji bi sutra mogli pasti u to »iskušenje«. (OR)

»ZLATNA RIBICA« NIJE BILA ZATVORENA

Nakon što je vlasnik gostionice »Zlatna ribica« na Brodarici otklonio nedostatak koji je otkrio Savezni sanitarni inspektor ovaj objekt i dalje normalno posluje. Time ni jednog časa nije došlo u pitanje zatvaranje »Zlatne ribice«, koja je tokom cijele godine vrlo dobro posjećena, pa i ovih dana.

Tomislav Vrcić

Šibenik - centar graditeljske djelatnosti Dalmacije u 15. stoljeću

I Andrija Aleši, također majstor visokih sposobnosti, živio je i radio u našem gradu u isto vrijeme. Međutim, bilo je i mnogo drugih majstora, naših ljudi, skromnijeg talenta, koji su u to vrijeme radeći pridonosili izgradnji i ljepoti grada. Takvi su Andrija Budčić, Grubiša Slavčić, Petar Berčić i desetine manje poznatih klesara i graditelja. Svi su oni skupa izraz naših stvaralačkih sposobnosti tadašnjeg vremena.

Mletačka vladavina uvjetovala je tješnju povezanost Šibenika s Italijom, a posebno s Venecijom. Zbog toga je prirodno da su se u Šibeniku, pored naših, domaćih majstora, našli i mnogi graditelji i kipari iz susjedne Italije i Venecije. Od poznatijih spomenut ćemo Bonina iz Milana, učesnika radova na crkvi Sv. Barbare (gotički ornamentirani prozor i luneta s Madonom i likom liječnika Marka), prve graditelje katedrale, Mlečane Francesca di Giacoma, Lovra Pincino i Antonia Busato. Giacomo Correr, graditelj velike cisterne (četiri bunara), te Nikolu iz Firence, predstavnika toskanske renesanse, nasljednika Jurja Dalmatinca u gradnji katedrale, autora lijepe reljefne scene skidanja Krista s križa na zvoniku Nove crkve i suučesnika u radovima Ivana Pribislavića na crkvi Sv. Ivana.

PIŠE PROF. SLAVO GRUBIŠIĆ

Tako su već u XV st. radom naših domaćih majstora, uz sudjelovanje onih iz Italije, sagrađene gotške palače s lijepim portalima, biforama i triforama, isklesane bezbrojne krune zdenaca, ugaoni stupovi s kapitelima, stepeništa i doksati s balustradama, reljefni prizori i grbovi.

Na mjestu pak gdje je prije stajala romanička crkva Sv. Jakova s običnim krovom i kasetiranim drvenim stropom, blistao je ponos građana Šibenika — nova gotsko-renesansna katedrala Svetoga Jakova, rezultat materijalnih napora svih slojeva stanovništva grada i sela šibenske komune.

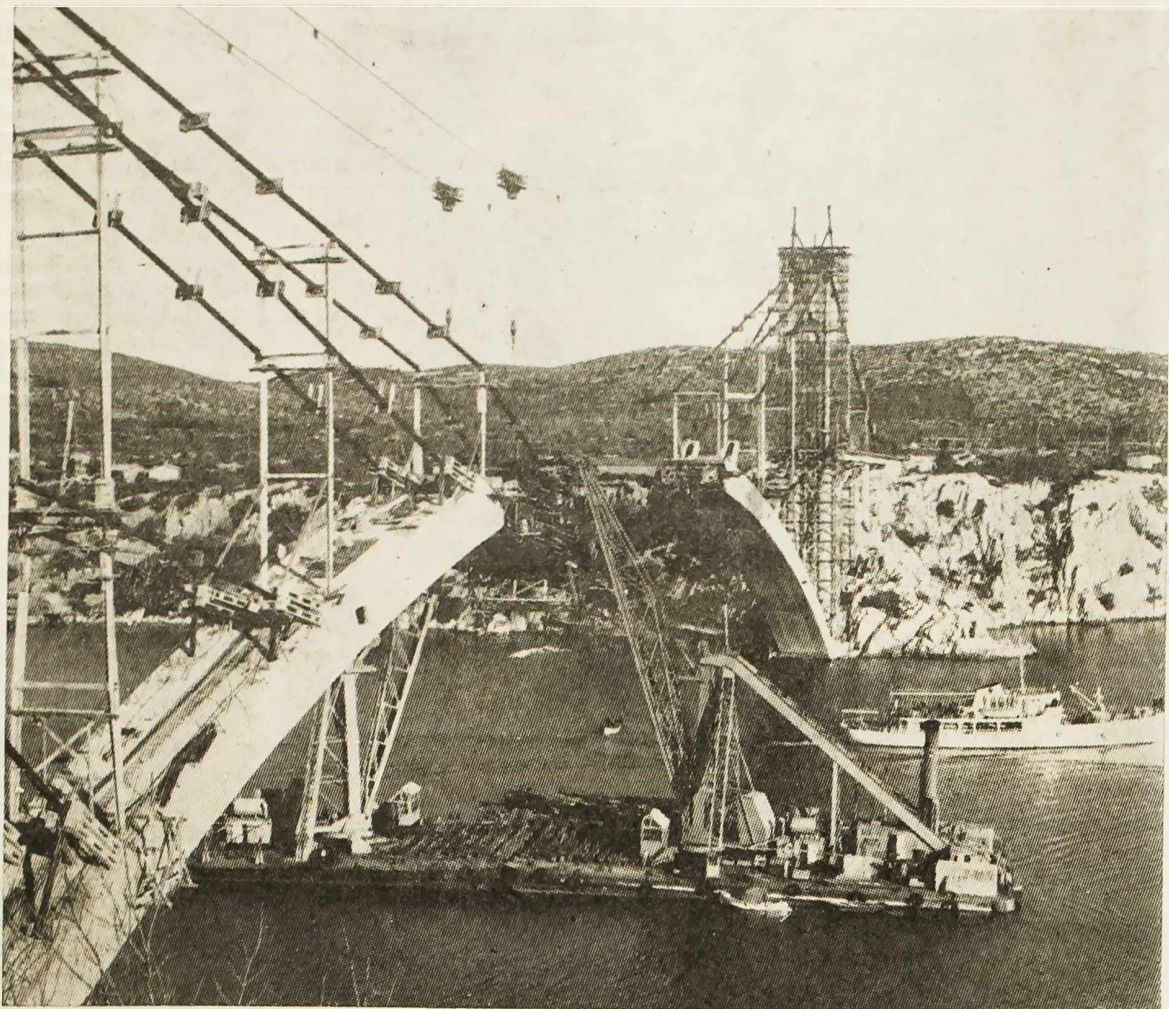
Međutim, nije se Šibenik samo graditeljsko-kiparskom djelatnošću prezentirao. Petnaesto stoljeće je vrijeme stvaralačkog rada slikara Nikole Vladanovca, autora mnogih poliptiha, od kojih se jedan još danas čuva

u biskupskoj kuriji. U drugoj polovini XV st. došao je u Šibenik još kao dijete iz Skradina Juraj Culinović. On se javlja najprije kao naučnik splitskog majstora Dujma Vuškovića, koji je u Šibeniku radio poliptih po narudžbi plemića Jurja Radoslavčića, a kasnije odlazi u Italiju i radi nekoliko godina u radionici najpoznatije slikarske škole majstora Savarcionea. Culinović se 1459. godine vraća u Šibenik, gdje ostaje do kraja života, 1504. godine. Ovaj najsposobniji hrvatski slikar druge polovine XV st. najveći dio svoga opusa stvorio je za vrijeme boravka u Italiji. Vrativši se u Šibenik nije više slikarstvu posvećivao dovoljno vremena, ali ipak nekoliko decenija njegova boravka u Šibeniku ne predstavlja, kao što se donedavna mislilo, potpuni vakuum u njegovu umjetničko-stvaralačkom životu. On je u Šibeniku izradio lijepe i velike poliptih za braću Didomerovića, a njegova Madona s djetetom, koja je krajem 1965. godine pronađena u Šibeniku, također je rad s kraja XV st.

O kulturnom životu Šibenika u XV st. ne možemo govoriti a da ne kažemo nešto o već spomenutom našem piscu Jurju Sižgoriću (1420—1509). U njegovim elegijama našle su odraz njevolje komune koje su joj nanosili Turci svojim pustošenjima 60-tih godina XV st. (Elegija des Šibeničanskih agri vastatione). Međutim, ovaj značajni hrvatski humanista više je poznat po svome djelu »De situ Illyriae et civitate Sibenice« (»O položaju Ilirije i grada Šibenika«). Započinjući raspravu o imenu Ilirije i njenim granicama, o njenim velikim ljudima, prelazi zatim na opisivanje same Dalmacije kao dijela Ilirije i završava sa Šibenikom, kao svojim rodnim gradom, kojemu je posvetio devet poglavlja. Nitko prije Sižgorića nije s tako visokom ocjenom i pohvalom pisao o ljepoti i vrijednosti naše narodne pjesme, poslovice i običaja, kao on u XVII poglavlju svoga djela »O položaju Ilirije i grada Šibenika«. Šibenčanima su, po sudu Sižgorića, poslovice oštroumnije od Solonovih zakona i pitagorejskih pravila, svadbene pjesme su dostojne da se uporede s Katulovom poezijom, pogrebne naricaljke izazivaju suze i najčvršćim muževima, a ljubavne mladenačke pjesme, koje se noću ore po šibenskim ulicama, ne bi bili kadri bolje spjevati ni Tibul, ni Propercije, pa ni pjesnikinja Safa.

Dok se Venecija u prvom stoljeću svoje vladavine u Šibeniku brinula kako da što više ograniči njegovu autonomiju i iskoristi njegovu pomorsku snagu u borbi protiv svojih neprijatelja, Šibenik se izgrađivao dobijajući već u XV st. arhitektonsku fizionomiju, koju će zadržati nekoliko slijedećih stoljeća.

U njemu se razvijao intenzivni i raznovrsni život, koji bi sigurno, da nije bio skujen uvjetima, koji mu je nametnula strana vladavina, bio još snažniji i raznovrsniji. U stotinu godina mletačke uprave grad nije izgubio ništa od svoga hrvatskog karaktera. Čak i plemstvo u Velikom vijecu ne govori drugim jezikom osim hrvatskim. Zato knez, Mlečanin Krsto Marcello, u listopadu 1447. godine naređuje da članovi vijeca bar pred njim upotrebjavaju latinski jezik, kako bi ih mogao razumjeti. Ni to, međutim, neće ni najmanje izmijeniti narodni karakter grada. Šibenik će ostati takav i vitalan kroz čitavo mletačko razdoblje.

Ovo je posljednji snimak razdvojenog luka

Rijetko je koji objekt u toku svoje izgradnje svraćao toliko pozornosti na sebe kao veliki most preko šibenske luke, čije se konačne konture sve više naziru. Kad bi bilo moguće raditi užurbano, onda bi se još više urgiralo da se on što prije završi.

Ali, most nije magistrala i njegove se dionice ne mogu izraditi na brzinu, tako da se nakon desetaka mjeseci ponovo »krapaju«. Nijedna etapa radova ne može ovdje početi prije nego što se u potpunosti završi ona prethodna. Pa ipak su pripreme za iduću fazu u punom jeku.

Danas se mnoge računice prave pod pretpostavkom da će most biti gotov u sezoni. Kalkuliraju transportna poduzeća, turističke organizacije u gradu i na terenu, ugostitelji — pa i ostali privrednici.

Svi su oni dobar dio svojih planova za ovu godinu bazirali na činjenici — da više neće biti trajekta. Takve planove, vezane za brzi transport, diktiraju naše rastuće potrebe. Koliko su one narasle, vidljivo je iz velikog interesa da most bude dovršen. Gradio se i Morinjski most i željeli smo da ga vidimo gotova, ali ovolikog nestrpljenja, kakvog osjećamo sada s ovim mostom, ni izdaleka nije bilo.

Graditelji nas sigurno neće iznevjeriti, jer »Mostogradnja« ulaže velike napore da most preda na vrijeme.

Tri velike dizalice, od kojih je jedna od 120 tona doplovila iz Ploča, ovih dana vrše montažu posljednjeg elementa na betonskom luku. To će značiti završetak najteže faze u izgradnji mosta. »Dva kopna« sada su konačno spojena. Luk je sastavljen.

Ostali radovi na postavljanju »grede« — nosača i izgradnji kolovoza odvijat će se intenzivnije. Kad sve bude gotovo, nestat će jednoga od najvećih »uskih grla« na jadranskoj turističkoj cesti.

J. C.

OBALE SU NAPOKON SPOJENE

ZAHVALA

Povodom tragične smrti naših dragih sinova

MLADENA I ANTE VRCICA
iz Podina

ovim putem se zahvaljujemo medicinskom osoblju Kirurškog odjeljenja bolnice u Šibeniku, a posebno dr Antunu Cariću i dr Ivi Aralici.

Također se zahvaljujemo i svoj rodbini, zetovima, djedu, netijacima, bratu Boži i svim mještanima koji su nam u teškim trenucima pritekli u pomoć, izrazili saučestće i dali svoju krv za nesrećenog Mladena.

Još jednom, svima od srca hvala!

Tugujuća obitelj
Tomislava Vrcića - Podine

ZAHVALA

Povodom smrti našeg oca, brata i djeda

DUME SUNARA ASANA

toplo zahvaljujemo svim prijateljima i znancima koji su ispratili dragog nam pokojnika na vječni počinak.

Ujedno se zahvaljujemo liječnicima i osoblju Medicinskog centra Šibenik, koji su svojim požrtvovanim radom olakšali posljednje trenutke dragog nam pokojnika.

Obitelj Dume Sunara

OD SRIJEDE DO SRIJEDE

KINEMATOGRAFI

»TESLA«: premijera američkog filma — **ODREĐ SMRTI** — (do 31. III)
Premijera američkog filma — **LONDONSKI LOPOV** — (1—3. IV) Francuski film — **NE DIRAJ U LOVU** (4—7. IV)

»SIBENIK«: premijera domaćeg filma — **MRTVACIMA ULAZ ZABRANJEN** — (do 3. IV). Premijera američkog filma — **CAST ODMETNIKA** — (4—10. IV)

VIJESTI IZ GIMNAZIJE

Ovih dana završen je u gimnaziji košarkaški turnir na kojem je učestvovalo pet ekipa. Prvo mjesto poslije dvadeset utakmica zaslužio je osvojila ekipa »Celtica« (Škarica, Gulin, Marušić, Skočić i Simsig). Iza njih slijede: »All Stars«, »Old Boys«, »Warriors« i »Royals«. Finalnoj utakmici prisustvovalo je više od 200 gledalaca.

* * *

Prije ispraćaja broda »Galeb« iz Šibenika pobjedila je odbojkaška ekipa »Gimnazijalca« tim posade broda sa 3:1. Najbolji su bili Skočić, Čurić i Marušić.

* * *

Izgleda da će košarkaši konačno ostvariti svoj san. Fond za izgradnju sportskih objekata

odobrio je sredstva za asfaltiranje i uređenje igrališta ispred »Partizana«. Vrlo je vjerovatno da će igralište biti gotovo do početka takmičarske sezone, što bi omogućilo normalan rad i takmičenje. S obzirom na nove uvjete, košarkaški klub »Šibenik« vrši ponovni upis igrača rođenih 1949—1951. godine, i to utorkom, petkom i subotom u 19 sati.

IZ AUTO-MOTO DRUŠTVA

U povodu proslave 20-godišnjice osnivanja ove organizacije pozivaju se svi članovi da prisustvuju sastanku koji će se održati 5. travnja u 19 sati u društvenim prostorijama.

OBAVIJEST

Dana 12. IV 1966, održat će se u Skradinu u tvornici opeke »Pap Pavle - Šilje«

JAVNA PRODAJA

šuplje opeke i ugljena (raški i velenjski).

Najmanja količina opeke koja se po jednom kupcu može kupiti — jest 5.000 komada.

Početak prodaje u 10 sati.

„Varteks“ - „Šibenik“ 1:0 (0:0)

Poraz u posljednjoj minuti

Na gostovanju u Varaždinu »Šibenik« je doživio drugi uzastopni poraz u proljetnom dijelu prvenstva. I taj poraz, kao i onaj prošle nedjelje, mogao se izbjeći. Naime, zgoditak koji su postigli Varaždinci pao je 12 sekundi prije nego je sudac odsvirao kraj susreta. Inače »Šibenik« je zaigrao dosta dobro, veći dio igre imao je u svojim rukama i prema šansama najpravedniji ishod bio bi podjela bodova.

Evo što nam je o ishodu susreta rekao vođa puta Nikica Skerlep:

— Nesretno smo izgubili bodove upravo kada se približavao kraj susreta u kojem smo bili ravnopravni takmac. Imali smo prednost po broju nerealiziranih šansa. Po jedanput su se Relić, Bakmaz, Orošnjak i Stanišić našli u veoma izvanrednim pozicijama, gdje je teško bilo pogriješiti. »Šibenik« je nametno oštar tempo koji su Varaždinci jedva izdržali do kraja. U prvih 20 minuta jednog i drugog poluvremena bili smo terenski premoćniji, ali je navalni red i ovoga puta pokazao nesnalazljivost pred protivničkim vratima.

Najbolji utisak ostavio je srednji red, koji je izvanredno funkcionirao. Jednom je čak i

Žepina imao priliku da zatrese mrežu, ali je njegov veoma oštar udarac uspio zaustaviti vratar Cirkvenički.

— Utakmica je bila fer, izu-

zevši jedan grubi nasrtaj na Bakmaza. Kod »Šibenika« su se istakli Miljević, Grgić i Relić, Sudac Strugar je griješio, ali više na štetu gostiju. (jj)

U NEDJELJU:

„ŠIBENIK“ - „LEOTAR“

U petom kolu proljetnog dijela prvenstva »Šibenik« ugošćuje ekipu »Leotara« iz Trebinja, koja se prvi put takmiči u II saveznoj ligi. Jesenas je »Šibenik« izborio čistu pobjedu u Trebinju, pa nema bojazni da se to i ovoga puta neće dogoditi. Prema dosad prikazanim igrama, »Leotar« je čvrsta ekipa, koja zna iznenaditi protivnika i na njegovu terenu. O ishodu nedjeljnog susreta razgovarali smo sa Brankom Bakmazom, omladinskim reprezentativcem i igračem koji je prije godinu dana obukao dres prvotimca domaće momčadi.

— Naš položaj na tablici nije se izmijenio, iako smo u dvije posljednje utakmice izgubili četiri boda. Mogu reći — sasvim nesretno, jer smo i kondiciono i terenski bili bolji protivnik. Za poraze dobar dio krivice leži u sistemu igre. Naime, kod izvedenih napada na gol dosta se zapostavlja krila, tako da je svaki naš napad naprijed osuđen na neuspjeh.

Šta nam možete reći o ishodu nedjeljnog susreta?

— Naš protivnik nije za potcjenjivanje. Kao noviji, zauzima mentalno dobar plasman na tablici. Dijelim mišljenje svojih igrača da ćemo u nedjelju pobijediti »Leotara« i tako se rehabilitirati za pet izgubljenih bodova u posljednjim kolima. Jer, u protivnom slučaju teško bismo više mogli zadržati sadašnji položaj na tablici zapadne skupine, s obzirom da nam za petama stoje »Maribor« i »Slavonija«.

Da li će biti promjena u ekipi »Šibenika«?

— Ne vjerujem da bi mogle nastupiti promjene. Uostalom, to je briga tehničkog vodstva kluba. (jj)

OBAVIJEST

TRGOVINSKO PODUZEĆE »KORNAT« - ŠIBENIK I »SLOVENIJALE« - LJUBLJANA, U POSLOVNOJ SURADNJI, PRIREĐUJU U VREMENU OD 26. III DO 3. IV 1966. U ŠIBENIKU

PRVU KOMERCIJALNU IZLOŽBU NAMJEŠTAJA I OPREME

IZLAGAČI SU NAJPOZNATIJI NAŠI PROIZVOĐAČI SUVREMENOG NAMJEŠTAJA I OPREME:

TOVARNA POHIŠTVA, BREŽICE
»RADNIK«, BOSANSKA GRADIŠKA
»VRBAS«, BANJA LUKA
»LIP«, ČEŠNJICA
»STIL«, KOPER
»KRASOPREMA«, DUTOVLJE
»MEBLO«, NOVA GORICA
»MARLES«, MARIBOR
»ISTOK«, MIREN
»STIKS«, MIZARSTVO, VELENJE
I MNOGI DRUGI.

ONI ĆE NAS UPOZNATI SVOJIM NAJNOVIJIM DOSTIGNUĆIMA U PROIZVODNJI ROBE ZA SUVREMENU I FUNKCIONALNU OPREMU PORODIČNOG STANA, UGOSTITELJSKOG ILI TURISTIČKOG OBJEKTA, KAO I POSLOVNIH PROSTORIJA.

IZLOŽENA ROBA PRODAVAT ĆE SE ISTOVREMENO U SVIM PRODAVAONICAMA TRGOVINSKOG PODUZEĆA »KORNAT« ŠIBENIK, A ZAINTERESIRANI POSJETIOCI MOĆI ĆE NA SAMOJ IZLOŽBI UGOVARATI KUPOPRODAJU.

ZA KUPCE KOJI SE SMATRAJU VELIKIM POTROŠAČIMA, VAŽIT ĆE POSEBNA CIJENA I POVOLJNIJI UVJETI PRODAJE.

U VREMENU IZLOŽBE TAKOĐER ĆE SE ODRŽATI NEKOLIKO POSLOVNIH DOGOVORA I SAVJETOVANJA ORGANIZATORA S KUPCIMA I PREDSTAVNICIMA ZAINTERESIRANIH DRUŠTVENIH ORGANIZACIJA.

IZLOŽBA JE OTVORENA SVAKOG DANA OD 9 SATI UJUTRO DO 20 SATI NA VEČER

»20. APRILA«: premijera američkog filma — **DAVID I LIZA** — (do 3. IV)
Premijera poljskog filma — **DUŽEPE U VARSAVI** — (4. IV). Premijera meksičkog filma — **TRI NEMILOSRDNA** — (5—10. IV)

DEŽURNE LJEKARNE

Do 1. IV — Centralna — Ulica Borisa Kidriča.
Od 2. do 7. IV — Varioš — Ulica bratstva i jedinstva.

RODENT

Natalija, Sime i Nade Pleslić; Jadranka, Ante i Kate Silov; Milan, Rajka i Ružice Vojnović; Zeljko, Ante i Anke Juričević; Vladimir, Branka i Slavke Arbutina; Ivan, Josipa i Cvite Kulušić; Nevenka, Jose i Kate

Brajković; Ivica, Petra i Imelde Bilan; Joško, Dragana i Milke Zupanović; Neven, Slavka i Anke Rončević; Sanja, Mande Zitičić; Ivanka, Marka i Divne Skoričić; Lenka, Jerka i Marije Pavić; Vladimir, Frane i Nediljke Periša; Slobodan, Vojka i Zlate Vrčić; Zeljko, Petra i Perine Skugor; Tonči, Nikole i Zorke Grubelić; Zeljka, Ante i Cvite Klepo; Smiljana, Petra i Marije Krpetić; Damir; Ante i Milke Ercegović; Indira, Milivoja i Marije Milošević; Zeljko, Dušana i Bosiljke Stevelić; Lovorka, Save i Sonje Mašić; Dražana, Ivo i Cvite Pirija; Haidi, Marka i Julijane Barić; Ivica, Mike i

Ruže Srdarević; Marijana, Antuna, i Nevenke Lučev i Anđelka, Ante i Milice Mišura.

VJENČANI

Zdravko Dodig i Marija Brnardić; Dušan Suša i Vukica Bakula; Paško Friganović i Sinka Torić; Dušan Jovanović i Vinka Čoga; Josko Peran i Tatjana Kulaš i Zvonko Kovač i Divka Markov.

UMRLI

Ivan Batoš, star 63 godine; Đuro Jakšić, star 62 godine; Jeru Grubišić, star 77 godina; Dijana Klepo, 14 mjeseci; Ante Maksimiljanović, 12 dana i Ante Bilušić, 58 godina.

SAOBRAĆAJNE VEZE

VLAKOVI

Za Zagreb u 9.55, 19.15 (preko Like) i 22.35 sati (preko Bihaća).

Za Beograd u 19.15 sati.

Za Split u 3.03, 6.56 i 14.40 sati.

AUTOBUSI

Za Zagreb u 19 i 20 sati.

Za Rijeku u 4, 8.45, 9.15, 10.50, 11.45, 13, 14.35, 16.35, 19, 21.35, 22.30 i 23.35 sati.

Za Dubrovnik u 5.30, 8.30, 10, 11, 12 i 23.15 sati.

Izdaje i štampa: Novinsko-izdavačko poduzeće »Štampa« Šibenik

Direktor: **MIRKO KNEŽEVIĆ**
List uređuje redakcijski kolegij - Glavni i odgovorni urednik — **JOSIP GRBELJA** —

Uredništvo: Šibenik — Ulica Petra Grubišića 3 — Telefon uredništva 25-62 — Rukopisi se ne vraćaju.

— Mjesečna pretplata za SFRJ 200 (2) dinara, za inozemstvo 400 (4) dinara — Tekući račun: Komunalna banka Šibenik 346-18 — Telefon štamparije 22-28 i 29-53.